

<p>Aanwezig: Voorzitter De heer C.P.I.M. Dolmans</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam (vanaf 21.50 uur) De heer M.J.. van Enk Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen De heer M.T.F. Kaffa (tot 21.40 uur) Mevrouw P.G. Kames De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering (van 20.45 tot 21.15 uur)</p>	<p>De heer W. Smith De heer Q.L.A.. Veerman (vanaf 20.45 uur) De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer . A. Zoghbi</p> <p>Fractieassistenten: De heer E. van der Baan De heer M. Stuijtzand</p> <p>Insprekers De heer E. Hoyer De heer H. Maas De heer K. Caminada</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen (tot 21.15 uur) Wethouder, de heer W.J.M. van Damme (v.a.21.45 uur) Wethouder, de heer A. van de Laar Burgemeester, Mevrouw H. Sahin (tot 20.40 uur) Wethouder, de heer M. Wit (tot 21.55 uur)</p>	<p>Griffie: Forumgriffier: de heer S.A. Manuel (verslag) De heer J. Hoefnagel</p>

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren. Een hele goede avond. Welkom allemaal. Wij hebben een hele mooie agenda voor vanavond. Met het hele vriendelijke verzoek of u kort en bondig uw inbreng wil geven, dan gaat het misschien lukken om voor 12 uur klaar te zijn. Het tweede verzoek is of u, als u wisselt van Forumvergadering, dus naar boven toe gaat. Of u het pasje niet uit het apparaat wil trekken maar erin wil laten zitten. Boven is er in ieder geval ook voorzien, dat u daar gewoon in de microfoon kunt spreken.

2. Algemeen inspraakrecht

De voorzitter: Dan beginnen we allereerst met het algemeen spreekrecht van de inwoners en de eerste inspreker is de heer Hoyer. Die komt inspreken over het raadsvoorstel afdeling 3.4 van de Awb toe te passen voor het besluit indienen verzoek tot onteigening Pasgeld-West. Dat staat later vanavond op de agenda op agendapunt 10. Dat lijkt heel ver weg, maar dat is een van de eerste echt inhoudelijke punten. De heer Hoyer.

De heer Hoyer: Het is ook niet precies dat detail wat ik bespreek, maar ik ervaar wel enige afstand vandaag. Maar dat zal niet helemaal bewust zijn, neem ik aan. Dank u wel. Geachte leden van de gemeenteraad. Sinds vorige week, ligt het ontwerp bestemmingsplan voor Pasgeld-West ter inzage. Ik zou willen vragen dit plan en de bijlages te lezen. Uzelf vragen te stellen en niet uitsluitend af te gaan op de informatie van het

programmabureau en het college. We weten dat het veel tijd en moeite kost, maar dat Rijswijk uw objectieve oordeel en straks uw weldoordachte beslissing verdient. Een plan dat, als eenmaal uitgevoerd, grote consequenties zal hebben voor de leefbaarheid van Rijswijk, met mogelijk grote risico's en kosten voor de toekomstige bewoners. De ontwikkelingen van Pasgeld-West staan niet op zichzelf. Rondom Pasgeld gaat in de nabije toekomst enorm veel gebouwd worden. Duizenden woningen en daarbij tienduizenden mensen en huisdieren. Huisdieren zullen een impact hebben op Rijswijk. Met de verstedelijking en de verstening van Pasgeld zelf, zal een grote, nu nog groene long voor altijd verdwijnen. Wat opvalt aan de ontwerp bestemmingsplan zijn de grote hoeveelheid open einden. De vele belangrijke zaken die niet tot het bestemmingsplan worden gerekend en het gemak waarmee met de niet invulling van de groene hoofdstructuur wordt omgegaan. Leest u alstublieft de nota van beantwoording voorontwerpbestemmingsplan Pasgeld-West. Maar ook de ingediende inspraken die helaas niet integraal zijn opgenomen. Zou u als raadslid tevreden zijn met de antwoorden en de vele niet antwoorden? Zou u op basis van deze antwoorden de verantwoordelijkheid durven te nemen om met een gerust hart de toekomst van Rijswijk in handen te leggen van projectbureau en projectontwikkelaars?

Ik noem een paar van de zeer vele thema's:

Water: In het allerlaagste gebied de uiterwaarden van Rijswijk, Pasgeld, worden equivalent van 2,5 miljoen te wippen tegels gelegd. Er is nog geen waterhuishoudkundig plan. Er zijn nu al grote, nog niet opgeloste waterproblemen (zie Arcadis) en dijkgraven waarschuwen voor de enorme gevolgen van de verdergaande verstening. Bent u tevreden met de antwoorden? Neemt u de verantwoordelijkheid voor een waterklimaat bestendigwerkende toekomst?

Ecologie: de status van de natuur in Nederland is desastreus. Dat zie je ook in Rijswijk. Insecten zijn er vrijwel niet meer. Inheemse dieren verliezen hun habitat of worden doodgereden. De staat van het bos is abominabel. Stikstofdepositie door mensen en dier wordt genegeerd, zelfs buiten de scope van het plan. Toch moet er zelfs de bouw van veel te veel huizen in Pasgeld doorgaan. Aanleg en realisatie van ecologische verbindingzone vallen buiten het bestemmingsplan. Financiën hiervoor ontbreken sowieso. De inrichting van de ecologische hoofdstructuur, dé pijler waarop men zich aan geëngageerd heeft wordt genegeerd. Inheemse dieren mogen letterlijk een plek elders zoeken, zie de antwoorden. En ja, er komt een kastje voor de gierzwaluw waarmee de natuur inclusief bouwen is afgevoerd. Leest u alstublieft de plannen. Kunt u straks met uw hand op uw hart garanderen dat parallel aan het werk gaan de verstening natuurwaarden in Rijswijk toenemen, zoals het college beweert? Kunt u garanderen dat dat ook gemonitord wordt? Bent u tevreden met de antwoorden? Neemt u de verantwoordelijkheid?

Mobiliteit: er is geen integrale mobiliteitsvisie. Het verkeer in en om Rijswijk loopt straks helemaal vast. Ook in Pasgeld schuift een problematiek naar voren, geen onderdeel van het bestemmingsplan. Wie dan leeft die dan zorgt. Over een knip in de Lange Kleiweg essentieel voor de parkloop als ecologische verbindingzone, kan nog van alles besloten worden. Mobiliteit en ecologie staan elkaar letterlijk in de weg. Als u dit bestemmingsplan leest, durft u hard met uw ogen dicht de bocht in te gaan? Vertrouwt u erop dat u met de mobiliteit zichzelf, vanzelf goed komt? Bent u voldoende geïnformeerd om de verantwoordelijkheid voor en de consequenties voor het bouwen van 1100 woningen, school en vele extra bedrijven in Pasgeld te nemen?

Beste raadleden, leest u alstublieft de stukken. Stelt uw eigen vragen en sta erop dat uw vragen te degen worden beantwoord. Pasgeld-West is geen geïsoleerd gebied. Het belang van een groen Pasgeld wordt in aanpalende ontwikkelingen wel steeds genoemd, maar bij vragen over kwantificatie stelselmatig genegeerd. Is het u waard om de grote risico's voor wat betreft water, mobiliteit en natuur te nemen? Is het nodig om meer te bouwen dan is overeengekomen in de gemeentelijke stadsvisie? Is het u waard om elke kwantitatieve toetsing aan groenbeleid te negeren? Weet u echt wat achter het greenwashing van de projectontwikkelaar schuilt? Living plots, bos plots, omzoom te groen in Pasgeld? Kijkt u eens wat er met Parkrijk is gebeurd.

d 7 maart 2023

Pasgeld wordt nog vele malen dichter bebouwd. Stelt u eens voor. Laat u alstublieft geen zand in de ogen strooien. Ontstijg uit bij de postzegel waar we met zijn allen steeds opgedrukt worden. Maak de natuur in Rijswijk niet dood. Zorg dat we mobiel blijven, houd Rijswijk klimaatbestendig en leefbaar. Groei in harmonie en bouw op plaatsen die daar veel geschikter voor zijn. Laat u niet overtroeven door het jargon van de geit en de geitenpaadjes van de projectontwikkelaar. Uiteindelijk hebt u de macht en de verantwoordelijkheid om Rijswijk leefbaar te houden. Lees de plannen aub zorgvuldig en oordeel zelf. Duizend woningen Pasgeld-West is gewoon veel te veel. Rijswijk verdient beter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hoyer. Zijn er nog vragen vanuit de raad voor de inspreker op dit moment? Dat is nu niet zo, maar ik vermoed dat we elkaar voor 27 juni als bestemmingsplan hier in de raad komt vast nog wel tegen zullen komen en elkaar zullen spreken. Dank u wel. Dan zou ik de heer Maas willen vragen, die komt inspreken over het raadsadres van de Geesbrugwegbewoners.

De heer Maas: Geachte voorzitter, geachte raadsleden. Ik richt me tot u, wat niet wil zeggen dat ik de aanwezige portefeuillehouders niet evenzeer acht. Dank u voor deze gelegenheid. U heeft van ons een afschrift gekregen van een brief namens Geesbrugwegbewoners van drie weken geleden. Gericht aan burgemeester en wethouders. Over de gang van zaken sinds zomer vorig jaar met betrekking tot al dan niet een HOV-verbinding over de Geesbrugweg. Wij hebben zorgen en vragen over het hele proces en over berichten van de kant van B&W. Wij willen graag duidelijkheid daarover van het college en antwoorden op onze vragen. We hebben gemeend u als raad meteen een afschrift te sturen, omdat een antwoord van B&W op zich kan laten wachten en de tijd intussen dringt. Immers binnen een paar maanden wordt van u verwacht om een definitief besluit te nemen. Waar het op neerkomt, is dat er tegelijkertijd nogal wat zaken spelen, waardoor onduidelijk is geworden waar wij aan toe zijn. Ik noem er een paar: de stellige berichten van de MIRT-organisatie die uitstralen dat alles al geregeld is in afstemming met de gemeente Rijswijk, inclusief de richting van de Geesbrugweg. De brief van het college aan ons als bewoners waarin wordt aangegeven dat Rijswijk zelf aan de slag gaat met herinrichtingsplannen. Waarvoor waardering. De zienswijze die we in september hebben ingediend bij uw raad, waarop we pas een antwoord krijgen tegen komende zomer. Als onderdeel van een pakket stukken voor de definitieve besluitvorming volgens planning op 1 juni aanstaande. Dan komt er weer één à twee terabyte stukken op u af. Het traject scenario's herinrichting Geesbrugweg met als varianten laagfrequent en een hoogfrequente tramverbindingsvariant. Ook waarvoor dank, want dat is op zichzelf goed om te bekijken. Dan de brief van het college aan uw raad terugkoppeling BO MIRT waarin wordt aangekondigd dat dertien miljoen is gereserveerd voor zogenaamde aanpassingen in Rijswijk. Waarin staat onderdeel van de plannen is om vaker een tram over de Geesbrugweg te laten rijden en waarin staat dat Rijswijk zich sterk heeft gemaakt voor het technisch mogelijk maken van het verhogen van tramfrequentie. Tenslotte de brief aan de raad met een second opinion rapport over de voorlopige tracékeuze. Daar had u raad om gevraagd. Dat rapport roept wat ons betreft opnieuw weer twijfels op over de subjectieve methodiek die daar wordt gebruikt. Wij zien ook dat ineens drie criteria zijn toegevoegd. Onder de noemer economische potentie en meekoppelkansen. Waarom niet ook criteria toegevoegd die Rijswijk in eerdere zienswijze zelf heeft gehanteerd, zoals geluid, trillingen, veiligheid. Waarom gebeurt dit zo? Afijn een hele opsomming van zaken die tegelijkertijd spelen. Het is al met al een ondoorzichtig proces geworden. Zakelijk gezien vind ik, is het belangrijkste dat de volgorde niet juist is. Voor dat besluiten worden genomen, moeten gedegen onderzoek en analyse plaatsvinden. Dat betekent eerst antwoorden op de zienswijze. Inclusief nog steeds de vraag of zo'n HOV-verbinding over de Geesbrugweg met zijn elf zijstraten, drie oversteekplaatsen, levensgevaarlijke kruispunten aan weerszijden überhaupt een goed idee. Dus eerst onderzoek naar geluid en trillingen. Ook naar de haalbaarheid van de zogenaamde knip voor de Geesbrug. Wel voordat er onomkeerbare keuzes worden gemaakt en voordat de uitvoeringsfase wordt gestart. Wat het meest gemist

d 7 maart 2023

wordt, is de verbinding tussen het traject herinrichting Geesbrug en het HOV-traject. Die twee hebben alles met elkaar te maken. Voor de Geesbrugweg is het toenemend autoverkeer het meest bedreigend. In het plan-MER wordt gesproken van te verwachten vijftienduizend voertuigen per dag. Als dat met hetzelfde verkeersmodel gedaan is als bij de Mall of the Netherlands, dan moet daar misschien een factor overheen. Daar moet sowieso paal aan perk aan worden gesteld aan die belasting. Tram of geen tram. Een herinrichting zonder additioneel tramverkeer vraagt minder om een algehele afsluiting van de Geesbrugweg voor doorgaand verkeer dan in herinrichting met hoogfrequent tramverkeer. In dat laatste geval is afsluiting gewoon een randvoorwaarde, anders krijgen we structureel de taferelen die we momenteel al kunnen zien in de ochtend en namiddag. De boel staat gewoon aan alle kanten vast. Bovendien moet er eerst onderzocht worden of afsluiting überhaupt haalbaar is. Als dit in de praktijk niet blijkt te kunnen, dan kan er dus geen tram bij. Dat moet bekend zijn voordat je besluit neemt over die HOV-verbinding. Geen knip, geen tram. Dat zou dus ook een keiharde randvoorwaarde voor Rijswijk moeten zijn. Is uw raad en ik kom tot een einde nu, en dezelfde vraag is aan het college gesteld, bereid om deze keiharde randvoorwaarde ook uit te dragen? Hoe denkt uw raad het proces met het college zo te gaan inrichten dat de ruimte komt voor een logische volgorde waarbij er ook voor gezorgd kan worden dat de belangen uit intentieverklaring, vorig jaar hier aangenomen, een plek krijgen? Tenslotte hebben we de wethouder gevraagd of hij bereid is om meer periodiek overleg te organiseren. Zoals eerder ook met de vorige portefeuillehouder. We gaan ervan uit dat u ook dat wil ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Maas. Zijn er vragen aan de inspreker? Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Inspreker dank. Heeft u inmiddels al antwoord gehad van de wethouder op uw brief?

De voorzitter: Nee, het raadsadres staat op de Lijst van ingekomen stukken bij wijze van afdoening die gaan we zo direct behandelen. Dus hij is nog niet beantwoord.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel.

De voorzitter: Nog andere vragen? Nee. Nou hartelijk bedankt voor het inspreken. Dan als laatste inspreker hebben we de heer Caminada die komt inspreken als voorzitter van de Stichting Sportaccommodatie Rijswijksche Hockey Club bij het agendapunt Visie op gemeentelijke rol inzake verenigingsgebouwen.

De heer Caminada: Dank u wel voorzitter. Mijn naam is Koen Caminada, voorzitter van de Sportaccommodatie waar ik spreek ook namens de Rijswijksche Hockey Club, want het zijn officieel natuurlijk twee entiteiten. Ik moet zeggen ik vind het jammer dat ik hier sta, want wij zijn enigszins overvallen door de startnotitie. We zijn eigenaar van een verenigingsgebouw, wij participeren in het traject van de multifunctionele accommodatie op sportpark Elsenburg. Dus desgewenst had de gemeente onze kennis kunnen gebruiken bij het opstellen van deze startnotitie, waar we natuurlijk al wat kennis van hebben. Dat is niet gebeurd. Jammer. En nu worden er allerlei zaken gesteld die onjuist zijn in de notitie, rondom achterstallig onderhoud het niet voldoen aan eisen met betrekking tot duurzaamheid, flexibiliteit, renovatie zou financieel niet haalbaar zijn. Ik ken onze positie. De bezettingsgraad zou laag zijn, die ligt in onze sportparken wat hoger dan in veel andere maatschappelijk vastgoed. Maar goed laten we daar niet over hebben. We zijn het eens met de startnotitie als het gaat dat ontzorging van sportvereniging rondom hun gebouwen welkom is. Maar de oplossing die wordt voorgesteld in de startnotitie, die is erger dan de kwaal, denken wij. De startnotitie stelt dat het nodig is dat de gemeente het eigendom van alle gebouwen overneemt. Waarom is niet duidelijk en welke problemen hiermee worden

d 7 maart 2023

opgelost ook niet. Onbeantwoord blijkt de vraag waarom de gemeente denkt dit beter te kunnen dan de sportverenigingen zelf. Enige zelfreflectie zou hier welkom zijn. Op tal van terreinen zijn er ambities van overheden in overvloed, maar in de samenleving is er veel gemor en ook onbehagen over de uitvoering van het overheidsbeleid. De voornaamste reden waarom de notitie kiest voor eigendom door de gemeente en huur aan sportverenigingen is dat de rol van sportverenigingen niet het beheren van een multifunctioneel gebouw zou zijn en de expertise ook vaak niet aanwezig is. En dat is waar, maar geldt dat andersom ook niet voor de gemeente? Aldaar is die expertise ook niet. De verhuur van panden is geen rol voor de gemeente, maar wel zal alles duurder worden. Tot slot voorzitter. De timing van deze startnotitie is echt heel erg ongelukkig. Waarom niet eerst ervaring opdoen met de MFA Elsenburg aanstaande en uit dat proces de lessen trekken? Bovendien voelen wij ons nu niet alleen overvallen, we voelen ons ook een beetje onder druk gezet. De komst van de MFA op de Elsenburg is nog niet zeker. Afgesproken is dat wij er hard aan trekken om de MFA te laten slagen en daar doen we ook alles aan. Maar er is ook afgesproken dat als dat niet lukt, dat RSC dan zelf de renovatie van haar gebouw in eigendom ter hand zal nemen. Echter met deze startnotitie in de hand, impliceert het dat de spelregels tijdens het spel nu ineens veranderd worden. Zit RSC dus sowieso vast aan een MFA met multifunctioneel gebruik? U kunt zich voorstellen dat deze startnotitie bij ons echt verkeerd is gevallen en ons ook weinig vertrouwen geeft voor de toekomst. Het is niet de manier waarop de gemeente met sportvereniging zou moeten willen omgaan. Dat doe je namelijk samen.

De voorzitter: Dank u wel heer Caminada. Zijn er vragen vanuit de raad aan de inspreker? Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Ik bedenken me ineens, toen Björn Lugthart uit hier nog was, dat het toentertijd bekend was dat het sportpark meerdere velden krijgen en er zou dus een multicultureel gebouw komen. Ik dacht dat er toentertijd gezegd werd dat de hockeyclub er totaal geen problemen mee had als het oude gebouw gesloopt zou worden. Of heb ik iets mis?

De heer Caminada: Nee daar heeft u niks mis. We zitten dus nu in een traject van een MFA. Daar zitten we in en in dat traject is afgesproken door ons dat hebben we zelfstandig gedaan dat hebben wij zelf aangegeven. Als wij een langere toekomst kunnen tegemoetzien van een jaar of dertig veertig, want daarover hebben we het met een huurcontract. Dat we dan geen enkel probleem zouden hebben om ons huidige pand te verlaten, te slopen en daar ook niet voor te vragen. Wat logisch is, want je hebt je toekomst dan verzekerd. Dus in dat traject zitten we nu. Maar dat traject is lopende. We hebben ook met mekaar afgesproken dat we dat traject fanatiek zullen aflopen. Echt proberen te realiseren, zijn we nu mee bezig. Maar daar hoort bij, dat ook een kans is van niet slagen. Ik hoop het niet maar die kans is aanwezig. Als we niet slagen, als het alternatief, zouden wij als RSC met ons huidige gebouw, wat een recht heeft van opstal en in eigendom is van de Vereniging gefinancierd is door de Vereniging, waar geen overheidssubsidies op zitten, zonder overheidssubsidies een renovatietraject zouden ingaan. Met het voorliggende voorstel waar het uitgangspunt is: in de toekomst alles multifunctioneel, alles in beheer en eigendom van de gemeente in beginsel. Met de huur door de verenigingen vonden wij dat je gedurende het spel niet zomaar de spelregels kan veranderen. Nogmaals, we zitten wekelijks met mekaar in overleg voor deze MFA en deze hele notitie. Dat is gewoon niet ter sprake gekomen en daardoor zijn wij overvallen door de situatie.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel voor de toelichting.

d 7 maart 2023

De voorzitter: Verder geen vragen? Dan dank ik alle drie de insprekers voor hun aanwezigheid hier vanavond. Mocht u dat nog niet gedaan hebben, dan wordt het zeer op prijs gesteld als u uw inspreektekst naar de griffie mailt. Maakt het leven voor hun weer een stuk makkelijker. Dank u wel. Sluiten we hierbij dit agendapunt af.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Lijst van ingekomen stukken. Zijn daar vragen of opmerkingen over met name over de vaststelling van de wijze van afdoening?

De heer Van Enk (CDA): Ja voorzitter ik wilde graag voorstellen om de brief aan de raad over de Knarrenhof om die te agenderen voor het volgende forum. Ik wilde vragen om dan ook mogelijk te maken dat de afzenders van deze brief de stichting Knarrenhof de ruimte krijgt om dat plan toe te lichten in bijvoorbeeld een halfuurtje.

De voorzitter: Nou, dat laatste daar gaat het presidium over. Dus dat kan ik niet nu vanavond zo even toezeggen. Verder nog opmerkingen? Is er iemand die het voorstel steunt om deze ... Ja dat is het geval. Dus dan gaat hij op het volgend forum geagendeerd worden. Ik wijs er overigens op dat de belanghebbende altijd de mogelijkheid hebben om in te spreken voorafgaand aan het forum. Dan is hierbij de Lijst van ingekomen stukken en de vaststelling van de wijze van afdoening vastgesteld.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar de agenda. Zoals u hebt kunnen zien, is de volgorde van de agenda naar aanleiding van overleg tussen griffie en bestuursapparaat vanochtend nog gewijzigd. Ik verzoek u om akkoord te gaan met die wijziging, zodat alle wethouders in de gelegenheid zijn om ook bij de diverse punten aanwezig te zijn. Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Ik snap dat het in overleg is gegaan met het ambtelijke orgaan. Alleen het is nu de tweede keer volgens mij dat de agendapunten veranderen. Werkt voor ons ook erg verwarrend moet ik u zeggen.

De voorzitter: Ja dat dat begrijp ik en ik verwijs dat dan toch even ook naar het presidium als het orgaan wat de agenda van de fora vaststelt. Mag ik ervan uitgaan dat de agenda hierbij is vastgesteld? Ja dat is dan het geval. Voordat wij verder gaan ... Nee dat heb ik volgens mij allemaal gehad. Ja. Dank u wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 5 Mededelingen college. Er zijn voor zover ik weet geen mededelingen vanuit het college. Ik zie nee schuddende ... Dan is dit agendapunt ook afgehandeld.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Er zijn geen terugkoppelingen vanuit de raad.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 7. Dat is het Overzicht toezeggingen en moties. Die zijn zaterdag aan de agenda toegevoegd. Zijn er vragen of opmerkingen over de lijst? Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Rijswijks Belang heeft in de openstaande motie staan op 8.11.2022 Avalex en de wijzigingen van de aanbiedtijden voor grofvuil. Is daar inmiddels al wat meer over bekend? Heeft de wethouder al overgelegd gehad met Avalex hierover?

De voorzitter: Meneer Wit.

De heer Wit: Daar is overleg over geweest. Maar wat de exacte status is en wanneer het ingevoerd gaat worden, dat kan ik u nu niet vertellen. Daar kom ik zo spoedig mogelijk bij u op terug.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voor voorzitter, dank u wel wethouder. Spoedig mogelijk heeft u enig idee in welk tijdsbestek dat dan is?

De heer Wit: Nee durf ik u echt niet te zeggen, maar laten we afspreken dat we dit ... even kijken hoor. Dat ik in ieder geval duidelijkheid geef van wanneer gaan we invoeren. Voor het mei reces is dat akkoord?

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dat is akkoord dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel dan is hiermee agendapunt 8 ... 7 klaar wordt mij toegefluisterd.

8. Vaststellen Forumverslag 10 januari 2023

De voorzitter: Ik ga veel te hard, dan gaan we naar agendapunt 8. Dat is het Vaststellen van het Forumverslag voor Forumvergadering 10 januari. Zijn daar vragen of opmerkingen over?

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u voorzitter. Bij de raadsleden de heer Braam, die naast me zit. Die was wel degelijk aanwezig. Dus dat even gemeld hebbende.

De voorzitter: Dat wordt genoteerd. Verder nog vragen of opmerkingen over het verslag? Is niet het geval, dan is hierbij het verslag vastgesteld.

a. Raadsvoorstel verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 9 en dat is het Raadsvoorstel Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ik zie daar diverse sprekers. Ik begin bij de heer Zoghbi achteraan en dan maak ik zo even het u'tje af.

De heer Zoghbi (Wij.Rijswijk): Dank u wel voorzitter. Na het doornemen van de stukken met betrekking tot het raadsvoorstel omtrent de verordening merken wij op dat deze documenten niet bijzonder gemakkelijk leesbaar zijn. Dan vooral de verordening zelf. We zouden graag zien dat toekomstige stukken, zoals aangeven door de burgemeester in begrijpelijke taal worden opgesteld, om het voor ons makkelijker te maken om ze te begrijpen. Maar na het voorstellen door de tekst hebben we toch een aantal vragen. In artikel 5 over de kwaliteitsborging staat over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededelingen aan de gemeenteraad. En voor zover de kwaliteitscriteria ... Zo dat bedoel ik maar. Niet zijn of

d 7 maart 2023

niet konden worden nageleefd, doen burgemeester en wethouders daarvan gemotiveerde opgave. Onze vraag hierover is: hoe wordt er toegezien op de naleving van de verordening kwaliteit vergunningverlening? Daarnaast hebben we nog een andere vraag: op welke manier worden burgers en bedrijven betrokken bij de uitvoering van de verordening kwaliteit vergunningverlening? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik sluit me geheel aan bij de heer Zoghbi dat dit stuk moeilijk te lezen was. Zinnen van bijna zestig woorden, een zin met meer dan tien woorden boven B1-niveau. Dat is niet wat we hebben afgesproken om een toegankelijke gemeente te zijn. Dus ik wilde de oproep doen om in B1 te blijven schrijven. Mijn vraag aan de wethouder om misschien een soort samenvatting te geven wat we nu gaan vaststellen vanavond. Want ik weet op dit moment niet wat we vaststellen. Dat wil ik graag helder hebben. Dank u wel.

De voorzitter: We stellen vanavond gelukkig nog niks vast. Behalve of die doorgaat naar de raad of niet. Verder aan de linkerkant van mij nog ... nee? Dan ga ik door, Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Ik sluit me aan bij GroenLinks. Stuk is niet te lezen. We kunnen als fractie dan ook niet akkoord gaan met een stuk wat technisch of onleesbaar is, omdat het te technisch is. Er wordt gesproken dat er vanuit een model VNG gewerkt wordt. We missen de criteria, et cetera, et cetera, dus voor ons is dit geen akkoord stuk.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u voorzitter, ik sluit mij ook weer aan bij de vorige sprekers. Voor ons raadsleden kunnen wij onze kaders stellen en controlerende taak niet uitvoeren. En worden we min of meer buitenspel gezet. Dat lijkt ons zeker niet de bedoeling. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan het college. Dan kijk ik even wie de ... dat is de burgemeester.

Mevrouw Sahin: Dank u wel voorzitter. Ik heb u gehoord en ik ben het ook met u eens dat het niet een heel leesbaar begrijpelijk document is. Dus u heeft mij vaker gezegd laten we zelf ook begrijpelijke taal hanteren. Dus ook bij het lezen van dit document had ik ook dezelfde vragen. Maar ik wil wel enigszins nuanceren. Dit is echt wel een verplichte verordening die u als raad moet vaststellen om het college in staat te stellen om de taak op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving goed te kunnen doen. Als het gaat om jaarlijks mededeling doen aan de gemeenteraad ben ik ook best bereid om daarvan bijvoorbeeld te maken: over de naleving van de kwaliteitscriteria, wordt door burgemeester en wethouders verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad. Bijvoorbeeld dat zou een zin zijn die denk ik makkelijker is dan doen jaarlijks mededeling. Dus dat zou bijvoorbeeld de leesbaarheid van artikel 5.2 ten goede komen. Is mijn gedachte aan u en mijn voorstel. En als het gaat om tot nu toe, is deze verordening ... gaat ons helpen om de milieutaken die de omgevingsdienst voor ons uitvoert goed te borgen. En de aanvullende taken die wij hebben op het gebied van de Wabo en straks de omgevingswet als die met ingang van 1 januari 2024 in werking gaat treden. Dus het is een heel juridisch stuk en wat u vaststelt dat wil ik ook toelichten. Dat zijn vooral die kwaliteitscriteria. Die zijn ook weer heel technisch. Maar het gaat om twee punten: dat wij als gemeente ons gaan inspannen, ons gaan streven dat wij de taken die wij hebben, juridisch en met voldoende capaciteit en kennis goed kunnen uitvoeren. Er staat een hele omschrijving van welke, wat voor type ambtenaren we nodig hebben. Wij horen dan ook aan u jaarlijks te rapporteren of dat daadwerkelijk is gelukt. Als dat niet lukt bijvoorbeeld, ook aan u

d 7 maart 2023

te vragen om extra middelen als dat bijvoorbeeld nodig mocht blijken. Dit is ook ter verduidelijking. Ook de provincie kijkt naar de gemeente: zijn onze gemeente in Zuid-Holland in staat om hun taak op het gebied van omgevingsrecht goed te kunnen doen. Deze verordening was blijkbaar nog niet vastgesteld, dus vandaar dat het nu alsnog aan u wordt voorgesteld om dat te doen. Zodat we ook onze taak op dat gebied goed kunnen nakomen. Ik denk dat ik daarmee denk ik alle ... was ook een vraag over op welke manier worden burgers en ondernemers betrokken? Kijk op het moment dat er ... bij de vaststelling van deze verordening worden de burgers en ondernemers niet betrokken. Maar uiteraard als er een vergunningaanvraag komt, of er wordt geïnspecteerd door de Omgevingsdienst, worden zij natuurlijk daadwerkelijk betrokken en worden zij ook gewezen wat hun rechten en plichten zijn ten aanzien van die vergunningaanvraag. Ik hoop dat ik daarmee een beetje verduidelijking heb gegeven aan het ingewikkelde technisch juridisch document. Dus ik ben het met u eens dat dit begrijpelijker verwoord had kunnen worden. Daarom denk ik bijvoorbeeld dat dat ene artikel wat ik net zojuist noemde, dat dat een goed voorstel zou zijn. Dus ook in richting Mevrouw Schwencke, dit is een verordening verplicht om onze taak op het gebied van milieuvergunning verlening, toezicht en handhaving goed te kunnen doen. Wij hebben als college ook de verplichting om beleid vast te stellen. Die heeft u ter kennisname kunnen inzien. Dat geeft ons weer als u de verordening vaststelt, om onze taak als college goed uit te voeren. Dat is in het kort de samenvatting. Hopelijk een begrijpelijke taal.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank voor de beantwoording. Dan wil ik alleen nog als heel praktisch punt toevoegen dat op bladzijde 52 van de kwaliteitscriteria op punt 2.3 daar mist een tabel. Die bladzijde is leeg. Dus voordat hij officieel voor goedkeuring staat, zie ik graag nog dat laatste stukje. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi (Wij.Rijswijk): Bedankt voorzitter. Bedankt voor de beantwoording. Moeten wij het stuk amenderen of wordt die geamendeerd of aangepast voor de raad met bijvoorbeeld de regel die u net al aangaf? Ja en de rest bedankt voor de toelichting.

De voorzitter: Laten we even met de beantwoording wachten dat we de tweede termijn van de raad hebben afgerond. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel voorzitter. Ik was nog benieuwd gegeven wat er net werd uitgelegd of dit stuk voor andere gemeentes vergelijkbaar is of dat er specifieke Rijswijkse aspecten in zitten? Dank wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Ik sluit mij even aan bij Wij en GroenLinks. Graag dan de aanvullingen en andere zinsopbouw. Vooralsnog nemen wij dit mee terug naar de fractie. Dus gaan wij voor nu nog niet ... zien wij dit nu nog niet als een akkoord stuk.

De voorzitter: Dank u wel. De burgemeester.

Mevrouw Sahin: Ja de tabel zullen we dan gaan checken. Uiteraard zullen wij wat ik net voorstelde ook een gewijzigd verordening, een tekst aan uw voorleggen. Dan hoeft het niet te amenderen. Staat u uiteraard vrij om ook als u tijdens de raadsvergadering nog een verbetering wilt maken, om een amendement wel op te stellen. Ik krijg antwoord terug op die ... inderdaad zijn ook andere gemeenten doen hetzelfde, verordening

d 7 maart 2023

ongeveer gelijklopend. Wel is het beleid wat daar is ... natuurlijk wel nadrukkelijk bestaan uit Rijswijkse onderwerpen zoals ondermijning en Plaspoelpolder wordt naar verwezen. Dus dat is denk ik in het kort de beantwoording op de vragen en ben ik volgens mij niemand vergeten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaat dit stuk vooralsnog als besluitstuk door naar de raad. Ik zou even vanuit mijn rol als voorzitter aan het college willen meegeven want kijk nog even naar de inleiding van het voorstel zelf. Derde paragraaf van de inleiding. Of van het raadsvoorstel. Misschien dat daar nog wat aan toegevoegd kan worden om helder en duidelijk te maken. Om het stuk helderder en duidelijker te maken. Maar dat is een suggestie die kunt u meenemen of niet. Het stuk gaat door als besluitstuk. Dan sluiten we dit agendapunt af.

10. Raadsvoorstel afdeling 3.4 van de Awb toe te passen voor het besluit indien verzoek tot onteigening Pasgeld-West

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 10. Dat gaat over onteigening Pasgeld-West. Wie mag ik daarover het woord geven? Begin ik bij Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. We hebben het stuk doorgelezen. Wij gaan ervan uit dat natuurlijk de gemeente er alles aan zou doen om toch in een minnelijke schikking te komen met de persoon. Ik begrijp dat het best wel een heftig iets is een onteigening. Dus ik vertrouw er gewoon op dat de gemeente alsnog blijft proberen. Als dit als redmiddel is wat er dus moet gebeuren, dan moet het maar. Maar ik hoop nog steeds dat er wel een regeling getroffen kan worden. Want dit kost altijd natuurlijk ook veel geld met het procederen en dergelijke.

De voorzitter: Dank u wel. Oké. De heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter. Allereerst ook nog bedankt voor de inspreker die daar ook geloof ik niet meer is, maar die vooral veel breder sprak dan feitelijk dit agendapunt gaat. We praten alleen onder dit agendapunt over een plaagstrook zoals dat zo mooi in de volksmond heet. Een strookje wat destijds door een partij is toegeëigend. Eigenlijk zou je, het woord zegt het al, om misschien de gemeente wel een beetje te plagen. Of nou in ieder geval aardig wat te verdienen op het moment als er wat veranderd in de omgeving en dat gebeurt natuurlijk nu. Dus ik begrijp aan de ene kant best wel dat die partij zo lang mogelijk wacht. Maar ja uiteindelijk de Onteigeningswet die zegt gewoon heel simpel van stel vast wat de feitelijke waarde is voor de markt. Dan praten we echt over de markt zoals die is op het moment dat de bestemming nog niet veranderd is. Niet zoals de bestemming gaat worden. Dus in die zin zal ongetwijfeld de eigenaar nog wel eens van de koude kermis thuis kunnen komen. Maar goed, het voorstel is zoals het moet zijn, dus laat dit pad vervolgen. Ik mag hopen dat de eigenaar gewoon ... in ieder geval terug keert op zijn eerder genomen besluit, om te weigeren. Want uiteindelijk zal die toch het bedrag moeten accepteren. Er is niet via ... eigenlijke weg, dan zal dat via de rechter moeten gebeuren. Het is niet anders. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel voorzitter. Ik had twee vragen. De eerste is: als die onteigening plaatsvindt, zal dat dan worden overgenomen door één eigenaren of niet? Wat zijn de consequenties daarvan? Of is het juist wenselijk dat het één eigenaar heeft of niet? De tweede vraag gaat over de bestemming van die percelen: klopt dat het een woonbestemming kan krijgen? Hoe verhoudt zich dat eventueel tot de relatie tot het spoor wat daar ligt en gezondheidseffecten voor eventueel een woonbestemming? Dank u wel voorzitter.

d 7 maart 2023

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smith.

De heer Smith (GroenLinks): Dank u voorzitter. Ik had eigenlijk een beetje dezelfde vraag als juffrouw van D66. Een plaagstrook vond ik wel erg grappig bedacht want het begint er wel een beetje op te lijken. Ik heb drie vragen hierover. De noodzaak van deze onteigening van de groenstrook. Ik mis in het stuk even: je kan wel onteigenen en dat voorstellen bij ons. Maar waarom moet dit gedeelte onteigend worden wat is de bestemming dus hiervan? Graag een ja ... misschien precieze invulling. Gaat het om wonen, water, groen stond genoemd, maar exact, of gaat het om bekabeling? Ik weet het al niet. Misschien mag ik het niet vragen, maar wie is de eigenaar? Is het een bedrijf? Is het een particulier? Misschien wel het belangrijkste wat is de oorzaak waarom het minnelijke, ook zo'n mooi woord. De minnelijke overdracht niet lukt. Hier wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Zoghbi.

De heer Zoghbi (Wij.Rijswijk): Dank je wel voorzitter. Ik neem dit stuk even over van mijn collega die boven zit bij Forum Samenleving. Maar in het raadsvoorstel wordt gesproken over het onteigenen van de gronden om realisatie van Pasgeld-West mogelijk te maken. Hoewel wij de ontwikkeling van Pasgeld heel belangrijk vinden, vinden wij het ook belangrijk om zorgvuldig om te gaan met middel onteigenen. In het raadsvoorstel zelf staat alleen aangegeven dat de onderhandeling niet zijn voorlopen zoals we gehoopt hadden. Er is weinig informatie om over te gaan tot onteigening. Daarom hebben we de volgende vragen: een aantal zijn door mijn collega gesteld. Wanneer zijn de onderhandelingen gestart en wanneer zijn de onderhandelingen gestopt? Wat is de reden dat de onderhandelingen zijn gestopt? Is dit het enige stuk grond waar we moeite mee hebben? Of zijn er meerdere stukken grond geweest waar onderhandelingen stroef gingen? Welke risico's loopt de gemeente bij onteigenen? Wat zijn de gevolgen voor de eigenaar als de raad het besluit neemt om hier akkoord mee te gaan? Dat waren de vragen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik zal iets dichterbij zitten. Hoeveel jaar weet ik niet precies. Maar het loopt al een hele tijd dat hier sprake is van gesprekken. De afspraak was zelfs zo dat ProRail hier de partij was om die stroken te verwerven. Voor de spoorverdubbeling ter plekke moest ProRail namelijk gronden verwerven. We hebben als gemeente afgesproken dat wij de gronden die ProRail zou verwerven en niet gebruikt zouden worden voor de spoorverdubbeling, dat de gemeente die over zou nemen. Dezelfde eigenaar is het wél gelukt om een aantal gronden juridisch te leveren en de spoorverdubbeling is ook gaande langs het spoor. Maar voor dit stukje is er, loopt het helemaal vast. Dat zit niet en daar zit de gemeente bijna niet bij. Dat is iets tussen ProRail en de partij wiens naam ik niet zal noemen. Ze hebben een vaststellingsovereenkomst en vaak afspraak gemaakt et cetera, maar die worden niet nagekomen door de partij. Daarmee komt vooral eigenlijk onze eigen ontwikkeling Pasgeld-West ... moeten dat gewoon betrekken. Vraag op de mevrouw Van der Weij. Het wordt onze grond dan, omdat we dat moeten betrekken bij Pasgeld-West. Wat komt er dan? Wonen, groenbestemming. Maar u heeft de inspreker gehoord. Het bestemmingsplan Pasgeld-West dat moest nog worden vastgesteld en het definitieve ontwerp moet ook nog worden vastgesteld, maar dat wordt betrokken bij wat in Pasgeld-West gaat komen. Maar goed het is een kleine strook, dus dat wordt of groen of weg, of ... en daar iets in die richting. Dus dat is de geschiedenis, dat is de achtergrond. Omdat de afspraken niet worden nagekomen, maar wij wel door moeten met het gebied. Dit is het enige stuk waar dit nog voor geldt. Ander antwoord op een vraag. Stellen wij voor om, aan de raad, ons het mandaat te geven om gebruik te maken van de onteigeningsprocedure, op het moment dat we er niet

d 7 maart 2023

minnelijk uitkomen. Dat op moment dat ProRail er niet minnelijk uitkomt dan vooral. Daarmee geef ik ook een antwoord op de andere vraag van de heer Zoghbi geloof ik, wanneer is het gestopt? Het is nog niet gestopt. Maar het is wél inmiddels zover dat wij ook een ander spoor moeten gaan belopen, namelijk het spoor van de onteigening om de voortgang van onze eigen gemeentelijke plannen op gang te houden. Dat is denk ik, vrijwel alle vragen die gesteld zijn voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer Zoghbi (Wij.Rijswijk): Welke risico's lopen wij als gemeente? Die vraag?

De voorzitter: Wethouder?

De heer Van de Laar: Dat moet ik u schriftelijk doen toekomen wat voor risico's er precies zijn. Een onteigening zitten kosten aan, een waardering volgens een juridische procedure. Maar ik zie eigenlijk niet zo heel veel risico's daarin. Het risico als we het niet doen, is dat we enorm in de vertraging schieten. Dat we niet voortkomen. Dus het risico om het niet te doen, vind ik groter zoals ik het nu ter plekke kan inschatten. Maar als er iets eloquentier en uitgebreider het valt te zeggen over de risico's dan zal ik u dat schriftelijk doen laten toekomen.

De voorzitter: Mag ik onder dat voorbehoud concluderen dat dit dus akkoord is naar de raad toe kan? Ja? Dan handelen we hierbij dit agendapunt af.

11. Raadsvoorstel Visie op gemeentelijke rol inzake verenigingsgebouwen op gemeentelijke buitensport-accommodaties

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 11. Dat is het Raadsvoorstel Visie op de gemeentelijke rol inzake verenigingsgebouwen waarop ook de heer Caminada eerder vanavond heeft ingesproken. Wie mag ik daarover het woord geven? Dan begin ik bij de heer Nunnikhoven, mevrouw Kames, mevrouw Van der Weij de, heer Smith, de heer Sleddering die er zo aankomt. Nou we beginnen eerst even bij de heer van Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de inspreker wel. Het heet een startnotitie. Alleen de gemeente die praat heel veel met sportverenigingen. Dan zien ze zo'n stuk voorbijkomen en dan denken ze daar weten we nog niks van. Maar hoe ik het lees, denk ik dat het een startnotitie is en dat de gemeente hier nog mee gaat praten met de sportverenigingen. Dat is mijn eerste vraag. Gaat er met sportverenigingen nog gepraat worden en naar hun wensen? Dan lees ik ook het stuk over multifunctioneel. Als ik dan naar het stuk kijk, dan denk ik dan moet de gemeente echt even gaan praten. Want als ik naar het lijstje naar verenigingen kijk, zie ik er maar twee à drie die nog niet multifunctioneel zijn. Waarvoor sommige mensen nog niet, of clubs nog niet geïnvesteerd hebben. Dat is ook omdat ze de afgelopen jaren te horen hebben gekregen dat de gemeente het wil veranderen. Dus een herindeling. Dus mijn vraag is: komt er in dit stuk naar de verenigingen toe, ook de herindeling van de sportparken, wordt dat meegenomen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijk Belang): Dank u wel voorzitter. Ik moet eerlijk zeggen toen ik het stuk las en het met de fractie ook erover had, vond ik het wel goed eruitzien dat dus de gemeente de gebouwen over gaat nemen.

d 7 maart 2023

Daarom was ik eigenlijk een beetje verbouwereerd dat meneer Caminada zo ging van: er is helemaal niet met ons gesproken. Ik denk oh jee, heb ik het dan toch niet helemaal goed gelezen? Want ik neem toch wel aan dat de gemeente ook wel met deze mensen gaat praten wat er precies gaande is. Dus daar vertrouw ik dan ook eigenlijk wel op. Want voor de rest nogmaals, vind ik het daar wel goed uitzien en lijkt het me wel een goed idee dat de gemeente dit allemaal gaat doen en het dan gelijk multifunctioneel maakt. Dank u wel.

De voorzitter: Slip of the tong. De heer Sleddering bent u al zover? Of moet ik eerst even ...

De heer Sleddering (VVD): Voorzitter, dank met excuus voor het heen en weer lopen. Maar het actieve sportbeleid van deze gemeente is zodanig dat zelfs de raadsleden trappen moeten lopen om vergaderingen steeds bij te wonen. Dus ik doe mijn uiterste het best. Toen wij het stuk lazen waren we blij dat dat het stuk kwam. Want als VVD hebben we toen aan de wethouder daarom gevraagd van: toen we spraken over Elsenburg, van ja wat gaan we daar nou doen? Is er niet een totaalvisie op sportaccommodaties voor de buitensport? Nou die is er nu. Dus dat is mooi. De keuze die het college maakt uit de mogelijkheden voor het beheren van sportaccommodaties voor buitensport is niet meteen direct onze keuze. Als je naar de analyse kijkt, die kan ik heel goed volgen. Dan staan daar een paar zinnetjes. Ja het is mooi opgeschreven maar eigenlijk staat verenigingen hebben zelf niks aan gedaan aan de verduurzaming en nou wordt het een beetje problematisch. Dan hebben ze geen reserves er voor gemaakt of er is geen geld voor en dan moet de gemeente maar bijspringen. Dat vind ik altijd een beetje een ongelukkige start. Dan komt het van ik doe er niks aan en als het uiteindelijk uit de hand loopt dan hou ik mijn handje op bij de gemeente. Dat is niet onze stijl. Wat ik dus eigenlijk ook zie is, de keuze die wordt gemaakt: je kunt kiezen een huurconstructie. Een vereniging bouwt en exploiteert met subsidie. Of VVE of iets dergelijks. De gemeente zegt: die clubs kunnen dat niet dus wij doen het maar zelf. Ik ben zo vrij zonder ambtenaren te willen beledigen op het stadhuis. Ik ben zo vrij om te stellen dat de gemeente dat niet kan. De afgelopen jaren, diverse gesprekken met sportverenigingen, met sportparken, hebben we toch gemerkt dat dat niet allemaal even soepel is verlopen. Ik noem een willekeurig voorbeeld: Vredeburg. De gemeente is dus zelfs eigenaar van het gebouw. Wist niet eens waar de elektriciteitsmeter zat om te kijken of er wel genoeg energie bespaard werd. Het geeft aan dat er een enorme afstand is tussen het stadhuis en een clubhuis, zelfs als het eigendom van de gemeente is. Dus ik zou u toch nogmaals willen vragen om daar eens goed naar te kijken, of er niet een mogelijkheid is om iets tussen de verenigingen en het stadhuis neer te zetten. Een stichting, een vereniging of een you name it. Een soort VVE, maar met mensen die zakelijk daarbovenop zitten ook de verhuur doet. Want ook hebben wij gemerkt in het verleden dat bepaalde clubs toch al stevig tegen de gemeente toegaan met hun eisen over het park. Als daar dan niet een rechte rug wordt gehouden, dan ontstaan daar buitengewoon pijnlijke situaties. Ik hoef alleen maar te zeggen dat sommige clubs op een gegeven moment in problemen komen en geen huur meer gaan betalen. Dan zeggen ze nou de gemeente lost het wel op. Nou dat lijkt mij toch echt de makkelijke weg en een te makkelijke weg. We moeten daar echt zakelijke beheersstructuur bovenop zetten. Ook verenigingen die zijn leuk als de gemeente dan het overneemt en de club en zo overneemt. Nou ze hebben nogal wat flinke noten op hun zang van we willen dit en we willen dat. Dan moet iemand een keer nee zeggen of er een prijskaartje aan hangen. Dat is iets wat we ook niet gewend zijn op het stadhuis. Dus ik heb veel vragen over de manier waarop we het willen gaan doen. Nog los van het feit dat ...

De voorzitter: Kunt u afronden meneer Sleddering?

De heer Sleddering (VVD): de gemeente een leegstandrisico loopt op alle complexen. Als ik het zo goed lees uit uw voorstel. Het is natuurlijk een vorm. Ik mag nog geen politieke uitspraken doen ...

d 7 maart 2023

De voorzitter: Mag van mij wel hoor. Ik ben daar heel makkelijk in.

De heer Sleddering (VVD): U kent ons standpunt over het Elsenburg sportpark en het multifunctionele clubhuis daar. Ik heb maar zo het idee als ik nu tegen deze visie ja zeg, dat ik dan ook ja zeg tegen dat multifunctionele clubhuis op sportpark Elsenburg. Ik wil u maar vast zeggen dat dat voor ons niet gaat. We hebben nog geen cijfer gezien van Elsenburg. We weten dat de wielrenclub daar helemaal niet in wil. Die wil weer een eigen huis. Had het net over veel noten op hun zang. Dus dat is wel even een dingetje. Hoe ziet u de relatie tussen sportpark Elsenburg en deze nota? Want ja als ik tegen deze nota nou ja zeg en ik krijg daar het multifunctioneel clubhuis op Elburg sportpark er gratis bij, gratis tussen aanhalingstekens, dan heb ik daar een probleem mee. Dat was het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even aan de andere kant Partij van de Arbeid, ChristenUnie. Nee. De heer Veerman.

De heer Veerman (D66): Dank u wel voorzitter. Een aantal dingen zijn al gezegd. Ik denk dat het goed is dat er een plan is. Alleen de vorm. Ik hoor anderen hiervoor dat ook al zeggen. Ik vraag me af of dat de juiste is. Ik denk zeker dat we kunnen kijken om verenigingen te helpen. Ik denk dat het alleen maar goed is, zeker in deze tijd waar verduurzaming een belangrijke rol speelt, ook naar sportverenigingen toe. Nou dat evenement zou je dus ook gewoon in de huur kunnen laten terugbrengen. Dat zie ik dus ook bij een aantal andere onderdelen zeg maar die je terug zou kunnen laten komen in de huur. Door die zelfwerkzaamheid zeg maar, dat ten goede laten komen van de huur kunnen ze dus eventueel minder huren gaan betalen. Dan hou je wel druk op de penningen om het zo maar te zeggen. Er zitten een aantal stichtingen die vanuit het verleden een btw-vrijstelling hebben. Ik weet niet hoe het belastingtechnisch gaat lopen, maar die houden juist buiten de boeken. Als we die gaan overnemen, betekent het dat we Europees gezien als enige land die belasting waarschijnlijk zelfs nog moeten gaan terugbetalen. Ik weet niet of dat verstandig is. Die hebben juist die accommodaties door de vereniging daar neer laten zetten en met veel vaak belastingvoordeel 20% op aanneemsom zeg maar kunnen verwezenlijken. Daarnaast hebben we volgens mij helemaal niks gereserveerd dat we hier überhaupt op sportparken überhaupt niks meer reserveren. We schrijven niks af en we reserveren niks. Dus dat betekent dat we als we drie sportparken extra gaan overnemen, dat nogal wat betekent op de balans denk ik. Want ja je moet die vereniging uitkopen de accommodatie opkopen noem het allemaal maar op. Ook bij Elsenburg in het stramien wat in Den Haag in het verleden is gebezigd. Dat is het buurthuis van de toekomst. Je geeft eigenlijk een stukje subsidie aan een sportvereniging. Je maakt het multifunctioneel. Je laat het toegankelijk zijn voor invaliden en die investering laat je door de gemeente betalen en die verreken je uiteindelijk met de huurpenningen die je daar weer uitkrijgt. Ook de huuropbrengsten die extra kan laten voldoen. Je laat dan een vereniging ook zorgen dat het beheer gedaan wordt door hen. Kunnen zij dus ook eventueel weer geld verdienen door andere verenigingen het mogelijk te maken om van hun eigen accommodaties gebruik te laten maken. Er zijn meerdere mogelijkheden anders dan al die accommodaties op te kopen en daar heel veel in te investeren. Dat brengt heel veel extra kosten met zich mee en ik weet niet of we daar nu zoveel geld voor op balans hebben, maar ik hoor dat graag. Maar dat zijn de tegenwerkingen die wij op dit moment hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smith.

De heer Smith (GroenLinks): Dank u voorzitter. GroenLinks staat positief tegenover dit raadsvoorstel. In deze startnota wordt helder uitgelegd vanuit welke visie deze geschreven is en onderschrijft met deze visie het ingezette beleid op duurzaamheid en energiebeleid en maatschappelijk belang van het verenigingsleven. We

d 7 maart 2023

hebben wel twee vragen. De verenigingen die gaan huren, die verliezen een stuk autonomie. Worden de huurcontracten op maat gemaakt? Is er inspraak van de verenigingen? Zijn het standaard huurcontracten, gebruikerscontracten die ook voor binnen sportaccommodaties gelden? Zijn ze voor elke vereniging hetzelfde? Twee: hoe verloopt de overgang van het eigenaar zijnde, verenigingseigenaar, naar huurder zijnde? Hoe gaat dit proces als bijvoorbeeld bij een algemene ledenvergadering van de vereniging zegt van dit willen wij helemaal niet? Krijgen we dan straks weer een discussie van onteigening of gaan we dan gedwongen mensen laten huren, of is vrijwilligheid wel een voorwaarde? Dat was het deze termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kaffa of de heer Zoghbi? Nee, dan geef ik het woord aan de wethouder.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank en dank aan de raad voor de standpunten weergaven voornamelijk, maar ook een aantal vragen die ik heb mogen ontvangen. De heer Sleddering refereerde er al aan, er is aan mij een motie toebedeeld over een visie op onze accommodaties en die vloeide inderdaad voort vanuit de eerste discussie waar u zelf ook aan refereerde, het MFA sportpark Elsenburg. Daarop gaf de VVD toen aan van oké en wat is nu eigenlijk die visie van de gemeente Rijswijk, wat dat willen wij nou met onze accommodaties. Daarop is dit een stuk geschreven. Dat is heel bewust als startnotitie naar de raad gebracht omdat jullie het hoogste orgaan zijn in ons stelsel. Dat ik graag u in die zin in uw rol zet als zijnde kader stellend zijn met wat ik wel wat ik niet kan. Dus dat verzoek wat hier ligt is of u deze visie kunt volgen zoals die hier is opgeschreven? Dat is eigenlijk de hoofdvraag. Dus het klopt, een aantal partijen hebben eraan gerefereerd, er zijn nog geen verenigingen gesproken. De spreker heer Caminada was erg geschrokken van dit stuk. In samenhang met sportpark Elsenburg, gaf hij zelf aan. Voor mij zijn dat twee toch losstaande zaken. Want MFA sportpark Elsenburg is al veel eerder geweest dan dit. Dit is wel de aanleiding geweest om voor in ieder geval de VVD-fractie toentertijd een motie in te dienen, van joh hoe willen we hier nu in de toekomst mee omgaan zodat we dit niet bij ieder sportpark herindeling in de toekomst of wat dan ook weer voor onze kiezen krijgen? Dus dat is ook gelijk een antwoord op uw vraag meneer Sleddering. De relatie tussen het MFA en de startnotitie. Het raadsvoorstel voor het multifunctionele accommodatiesportpark Elsenburg komt in juni naar de raad toe. Dus dat staat los van deze startnotitie van hoe gaan we nu om met de rest van de sportparken in Rijswijk. Misschien dat dat u wel tot een heroverweging brengt over deze startnotitie. Maar goed, het klopt dus nog dat er gesproken moet gaan worden met de vereniging over dit stuk. We willen eerst graag weten of de gemeenteraad deze visie kan volgen. Vervolgens kunnen de gesprekken dus gaan starten met de verenigingen van hoe zij hier tegenaan kijken, wat zij dan graag willen zien. Hoe dat zit tussen eigenaarschap nu en huurderschap daarna. Er is door meneer Nunnikhoven gevraagd: komt er dan ook een stuk over herindeling van de sportparken? Ja dat is ook een toekomstgeluid. Dat is niet nu. Dat is ook niet in deze visie, maar daar moeten we zeker naar gaan kijken met elkaar in Rijswijk hoe we dat het beste kunnen indelen met elkaar. Want de grond is schaars, overall, voor sporters belangrijk, onze gezondheid en voor de sociale cohesie en nog veel meer dingen. Maar het is ook belangrijk om daar goede en overwogen keuzes in te maken. Voorzitter er werd ook nog een opmerking gemaakt over de afstand die er zou zijn tussen het stadhuis en de verenigingen. Daar wil ik toch als wethouder sport, spreken voor mijn ambtenaren sport die daar dag en nacht, nou ja dag en nacht niet, maar wel heel veel uren per dag mee bezig zijn en heel veel op de sportparken bij wedstrijden et cetera aanwezig zijn. Echt wel veel in gesprek zijn met de verenigingen. Dus dat wil ik wel ontkrachten dat die afstand zo dermate groot is. De vraag van de heer Sleddering kan er nou iets komen tussen de gemeente en de verenigingen om de rug recht te houden? Nou durf ik natuurlijk wel te zeggen dat we dat als gemeente echt wel zelf kunnen. Maar goed ik denk dat het goed is aangezien we met een startnotitie bezig zijn om te kijken wat kan er wel, wat kan er niet. In de verdere uitwerking van dit proces, kunnen we best wel meenemen om deze visie die verder uitgewerkt gaat worden, om te kijken of dat een optie is voor de gemeente. Wat dat dan betekent en hoe we dat dan zouden moeten inkleden. Wat dat dan weer voor

d 7 maart 2023

juridische risico's of dan wel meevallers met ons meebrengt. Meneer Veerman die gaf aan de gemeente moet kijken hoe we verenigingen kunnen helpen, zeker met een grote verduurzaamheidsopgave. Nou, daar ben ik het natuurlijk mee eens. Tegelijkertijd ben ik het ook met de heer Sleddering eens dat we moeten kijken naar wat moet of kan een gemeente. Wat moet of kan een vereniging zelf aan dit hele nou duurzaamheids complexe vraagstuk doen? GroenLinks refereert nog aan het huurcontract op maat. Worden er dan huurcontract op maat gemaakt of is dat overal hetzelfde? Die vraag is mij in ieder geval voor nu vanavond een brug te ver. Aangezien we spreken over een startnotitie Visie op sportaccommodaties. Dus ik weet nog helemaal niet hoe dat er dan uit gaat zien voor de rest. Voorzitter volgens mij heb ik dan de vragen die er vanavond gesteld zijn, buiten alle uitspraken die er gedaan zijn, heb ik de vragen volgens mij beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Tweede termijn de heer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter en bedankt de wethouder voor de beantwoording. Dan zit ik wel even te denken, dit is een startnotitie. Als je de afgelopen jaren kijkt, een aantal colleges terug, wordt er altijd al gesproken over herindeling. We hebben onderhand particuliere eigenaren van gebouwen, ook sportverenigingen die zelf eigenaar zijn. Voordat we straks een gebouw opkopen, om het zo maar te zeggen en we gaan daarna herindelen, dan is dat zonde geld. Dus kan er beter niet eerst een plan komen voor het herindelen van de sportverenigingen dan pas de clubgebouwen? Kan ook al zelfs met een veld zijn die we aan een vereniging geven. Dat ze denken van ik zit hier wel goed, maar over een aantal jaren is het juist makkelijker als ze ergens anders geplaatst waren. Dat was mijn vraag in tweede termijn voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Zoals ik in de eerste termijn al zei: ik vind de visie wel goed dat dus de gemeente het eventueel dat wil gaan doen. Maar ik hoor nu wel mijn collega's met nog heel wat beren op de weg. Maar ik neem toch wel aan dat eerst alles bekeken wordt, want het is een startnotitie. Dat daarna pas gekeken wordt, is het allemaal wel realiseerbaar? Want zo heb ik het gelezen van we gaan het proberen we gaan bekijken. Maar dat het nog niks definitief is dat de gemeente het sowieso al allemaal gaat doen. Dus ik hoop dat ik het dat wel goed begrepen heb, want wat mij betreft is het goed het raadsbesluit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ik had op de eerste termijn nog een aanvullende vraag aan het college: hebben we in Rijswijk überhaupt voorbeelden van sportaccommodaties die door multifunctioneel gebruik rendabel in de exploitatie zijn geworden, laat staan ruimte bieden om daar ook duurzaamheidsinvesteringen in te doen? Hebben we voorbeelden waarop we deze koers zouden gaan baseren?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Voorzitter, dank. Dank aan de wethouder dat u nog een keer wilt kijken naar die keuze of het mogelijk is om een organisatie tussen gemeente en de sportvereniging te zetten. Dank voor die toezegging. Het is fijn dat u dat nu zo zegt, maar als u de startnota leest, dan staan er drie mogelijkheden en we hebben gekozen voor dat de gemeente zelf gaat doen. Ik vind dat wel een hele duidelijke keuze. Het lijkt erop of de gemeente al die keuze heeft gemaakt. Wij gaan het zelf doen. Als dat niet zo is, dan wil ik dat graag nog expliciet van u horen. Dat dit een startnotitie is en er zijn drie vier mogelijkheden hoe je dat kunt gaan

d 7 maart 2023

organiseren en we gaan dat uitzoeken. Dan heb ik daar verder geen probleem mee. Dan is ook mijn angst dat we hier nu kiezen voor een model waardoor ik het sportpark Elsenburg om mijn nek krijg, is dan ook weg en daar ben ik altijd blij mee want zorgen heb ik niet graag. Ik zat opeens nog te denken van: er zijn natuurlijk ook buiten sportverenigingen die niet op het sportpark zitten. Ik neem bijvoorbeeld een tennisvereniging. Die hebben ook een clubhuis en hoe kijkt u daar nou tegenaan? Is dat toch wel level playing field tussen sportverenigingen? Is dat wel gelijk speelveld? Sorry voor het Engels. Want ja je moet toch als straks alle verenigingen gefaciliteerd worden met een clubhuis en een andere moet het allemaal zelf opbrengen. Zou daar niet een soort vraag ontstaan bij die clubs van: kunnen wij niet wat geld van u ontvangen? Ik weet het niet. Het schiet me heel maar opeens te binnen. Dus afsluitend dank voor uw antwoord. Ik hoop dat u nog kunt bevestigen dat het niet een soort mal is geworden waar via die mal de gemeentelijke organisatie nu aan het werk gaat. Dat zou ik absoluut niet willen. Maar altijd goed als we alle modellen nog eens goed kunnen bespreken en door cijfers onderbouwd krijgen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Veerman.

De heer Veerman (D66): Dank u wel voorzitter, dank u wel wethouder voor de beantwoording van de vragen. Dat waren niet zo heel veel vragen het waren meer een opsomming van feiten eigenlijk. Ik heb nu wel een aantal vragen waar ik in ieder geval geen antwoord op gekregen heb in de eerste termijn. Dat was wel een vraag: hoe gaan we die kosten reserveren? Dan heb ik het wel over koop, maar ook over het beheer wat er eerder genoemd is; hoe we gaan we dat in de begroting wegzetten, maar ook het onderhoud. Dat zijn allemaal kosten die daarbij komen, die nu gewoon door de stichting of verenigingen zelf worden uitgevoerd. Dat is wel goed om dat in kaart te hebben wat dat eigenlijk gaat betekenen. Dat geld kan je maar één keer uitgeven. Je wil de verenigingen tegemoet komen door ze te ondersteunen, die verduurzaming, misschien minder huurkosten. Dat het goedkoper wordt voor die verenigingen. Dat kan, maar zoals ik het nu zie, wordt dat wel een heel stuk duurder voor de gemeente. Nou kan je dat verdisconteren misschien in de huur die je goedkoop kan maken. Maar nou oké. Voor ons zal het niet veel goedkoper worden denk ik. Daarnaast voorzie ik ook problemen. Ik ben best voor anders dan wat de VVD net zegt, om bij de nieuwbouw dat mee te nemen in de huurpenningen zoals dat ook op Elsenburg misschien gaat gebeuren. Om zo'n accommodatie gewoon te financieren en dan huur te laten afdragen door een aantal verenigingen op zich ben ik daar niet tegen. Maar ik kan me ook voorstellen, daar hoor ik ook graag over. We zitten bijvoorbeeld in het Irene sportpark met de Stichting Exploitatie Sport Rijswijk. Die hebben ooit de accommodatie voor een appel en een ei gekocht. Ik kan me voorstellen straks dat als zij daar meegaan in het sportpark, dat zij tegen de hoogste prijs die accommodatie, die bijna niks waard is aan ons gaan proberen te verkopen. Nou daar ben ik totaal geen voorstander van dus ik hoor graag over hoe u daarmee omgaat straks want ik voorzie al problemen. Daarnaast ook nog een keer over een gelijk speelveld. We hebben het nu over tennis, ik hoorde dat aan de overkant zeggen, maar dan hebben we het nog niet over de andere verenigingen die een eigen accommodatie moeten huren. Heb ik het over cultuur, scouting, muziekverenigingen die eigen accommodaties hebben. Die gaan straks met een heel ander speelveld te maken hebben en ik vraag me af of dat gewenst is. Dat waren de '...' Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smith heeft u nog behoefte aan de tweede termijn?

De heer Smith (GroenLinks): Nee dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de wethouder.

d 7 maart 2023

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter dank. Er is een vraag gesteld over in eerste instantie die herindeling. Die herindeling ik wil daar niet te veel bij stilstaan vanavond want dan krijg ik morgen denk ik wel honderd telefoontjes. Herindeling is altijd heel spannend om dat soort dingen te roepen. Dat wilde bijna een ander woord bij roepen als dat gaat om gemeenten die ook wel eens te maken krijgen dat soort uitspraken. Daar krijgen wij ook een beetje de bibbers van. Dus dat moeten we zorgvuldig doen, daar moeten we goede gesprekken over voeren. Je moet kijken wat er wel of niet bij elkaar zou kunnen in de toekomst, maar je moet ook kijken naar de toekomstbestendigheid van je gemeente. Van je schaarse grond. Als je dan kijkt naar bijvoorbeeld, dat is voor mij makkelijk, de voetbalverenigingen. Dan zijn daar uit mijn hoofd gezegd en misschien zijn het er iets meer of minder. Iets van 1600 voetballende leden over vier voetbalclubs. Nou dat vindt de een misschien veel en de ander vindt dat weinig en daar hebben we gesprekken over met elkaar. Maar dat is iets wat hierop zal volgen want wat we als eerste moeten doen is de visie überhaupt delen met de verenigingen. Ik heb niemand er vanavond nog over gehoord en zelf ben ik bijna vergeten ze te benoemen. Dat is zonde, want de Sportraad moet hier ook bij betrokken worden en ook de Sportraad moet die visie ontvangen en hier wat over vinden en ons daarin van advies gaan voorzien. Dat is voor ons een belangrijke samenwerkingspartner. De heer van Enk, die vraagt naar voorbeelden van goed draaiende, een goede business case en multifunctionele accommodaties die wij hier hebben in Rijswijk. Of we daar een voorbeeld van hebben? Nou het antwoord daarop is natuurlijk nee. Want we hebben nog niet zo'n multifunctionele accommodatie. We zijn er wel mee bezig. Dus ik zou heel zielig kunnen zeggen dat is strakjes natuurlijk het MFA op sportpark Elsenburg, maar dat moeten we met elkaar gaan bekijken in het stuk van juni. Ik wil u wel graag uitnodigen voor misschien april of mei er wordt gekeken met de griffie om op bezoek te gaan bij een sportaccommodatie in Schiedam. Want daar kunnen we het in ieder geval aantoonbaar laten zien, daar functioneert al zo'n multifunctionele accommodatie een aantal jaren, hoe dat kan en hoe je dat exploitabel kan krijgen. Door daar gewoon eens een kijkje te gaan nemen met u als raad en ik als college en misschien wil er nog wel collega-wethouders mee ook, dat zou gezellig zijn. Voorzitter, meneer Sleddering die refereerde nog aan: is er gelijk speelveld voor alle verenigingen? Want er zijn ook verenigingen die ook buitensporten en u noemde de tennis als voorbeeld. De tennis en meerdere verenigingen daar geldt dat voor, die hebben eigen grond. Dit gaat over gemeentegrond. Dus daar zit het verschil in. Dus dan is er niet per se gelijk speelveld, want wij gaan daar dan niet over, over die gronden. Even kijken. D66 die heeft nog gevraagd: hoe gaan we dan om met die koop, het onderhoud en het beheer? Het onderhoud en het beheer zit veelal bij de gemeente als het gaat om de gemeentegrond. Het gaat vaak over het pand of de kantine of hoe je dat zou willen noemen. Dat stukje zit nu bij het eigenaarschap. Dat is in die zin de vraag: hoe gaan we daar nou mee om in de toekomst? Gaan we dat als gemeente doen? Gaan we dat niet doen? De heer Sleddering heeft gevraagd gaan we daar dan iets tussen zetten een stichting of een VVE of hoe we het zouden willen noemen. Dat is een vervolgvraag voor de toekomst, want we zijn er nog niet met deze startnotitie. Dit is iets wat een vervolg moet gaan krijgen en waar we ... waar ik in ieder geval graag mee aan de slag ga om daar een fatsoenlijke visie van te maken zodat we de sportparken toekomstbestendig gaan maken in de breedste zin van het woord. Dit gaat trouwens over de sportaccommodaties. Dus meneer Veerman die refereerde ook aan cultuur en scouting en allerlei andere dingen. Maar daar gaat deze startnotitie niet over. Ik weet niet of we in de toekomst nog een visie gaan krijgen op andere zaken op maatschappelijk vastgoed, scouting en dergelijke. Daar heb ik dus nu vandaag het antwoord niet op. De VVD heeft nog gevraagd om in het vervolg, of als het vervolg dat hierop komt, om daar dan de modellen in te bespreken cijfermatig onderbouwd. Die toezegging wil ik u wel doen. Ik denk dat dat goed is om met elkaar alles door te nemen. Dit is een visie, een startnotitie, een stip op de horizon. Dus daar moet nog verdere uitwerking op uitkomen. Ik hoop dat ik u daarmee enigszins geruststel. Om met deze visie in ieder geval dat wij hiermee aan de slag kunnen gaan om verder te schrijven. Dat we hier dus ook de verenigingen bij kunnen betrekken en die zo belangrijke sportraad bij kunnen betrekken zodat we

d 7 maart 2023

niet stilstaan in onze eigen rol, dan wel de visie op de buitensport-accommodaties in onze mooie stad. Voorzitter, volgens mij heb ik daarmee de vraag beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Ik heb geen fracties gehoord die zeggen van nou dit stuk wil ik gewoon sowieso niet steunen. Dus mijn vraag is: zijn er fracties die wijzigingsvoorstellen op dit stuk willen gaan indienen bij de raad of dat overwegen? Als dat niet zo is, dan stel ik voor om het als akkoordstuk naar de raad toe te laten gaan. De microfoon aan.

De heer Sleddering (VVD): Dat gaat wel heel snel. Ik moet even de mededeling van de wethouder laten bezinken. Wat ze dus zegt: van alle modellen worden nog doorgerekend dus er is geen expliciete keus gemaakt. In de startnota voor model B. De gemeente gaat alles doen, maar dat staat er niet. Dus ik misschien moet ik dat ...

De voorzitter: Misschien moet u dan met een wijzigingsvoorstel ...

De heer Sleddering (VVD): Dat bedoel ik. Daar moet ik even met de fractie ook over praten en zo. Zo gaat het bij ons.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat het als bespreekstuk naar de raad toegaat. Ja? Oké goed zo.

12. Raadsvoorstel civieltechnische kunstwerken 23-26

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 12. Dat is het Raadsvoorstel civieltechnische kunstwerken. Ik begin eens even aan de andere kant. Wie mag ik daar over het woord geven? Mevrouw Schwencke in ieder geval laten we daar dan mee beginnen.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik heb een paar vragen voor de wethouder op basis van dit document. Als eerste: hoe is de achterstand die wordt omschreven die we nu gaan inlopen, hoe is die achterstand ontstaan? Ten tweede: zijn er op dit moment gevaarlijke situaties uit dat onderzoek naar de huidige stand van zaken naar voren gekomen? Mijn derde vraag is wat langer. Hoe zien die circulariteitseisen eruit, want er wordt genoemd dat er eisen zijn, maar die worden niet heel concreet gemaakt. Staal wordt vergeleken met hout, dat is prima, maar hoe zit het bijvoorbeeld met beton? Het lijkt me dat in de meeste houten of stalen bruggen er ook al iets van beton gebruikt wordt en dat is een van de materialen met de hoogste CO2-uitstoot en het moeilijkste recyclen, dus voor de circulariteit lijkt me die relevant. Of er toegelicht kan worden hoe de eisen eruitzien en hoe bepaalde materialen geminderd kunnen worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen.

De heer Oelen (VVD): Dank u wel voorzitter. Dank voor dit stuk. Ik begrijp dat dit moet gebeuren vanuit allerlei overwegingen, die ik ook overigens allemaal begrijp. Maar wethouder, kunt u zich voorstellen dat ik wel een klein beetje nerveus wordt door de enorme verschillen in de bedragen die toch in korte tijd aanvullend gereserveerd moeten worden? Waarbij die bedragen ook nog indicatief zijn en gebaseerd op huidige kennis van zaken. Als ik dat soort zinnen lees, dan weet ik al wel wat er over twee jaar hier weer voor komt te liggen. Dus ik zou aan de wethouder willen vragen: hoe komt het nou eigenlijk, terugkijkend, dat we kennelijk een paar jaar geleden zo ongelooflijk slecht die inschatting hebben gemaakt? Waar is de huidige inschatting op gebaseerd? Wat staat ons te wachten in de komende jaren?

d 7 maart 2023

De voorzitter: Dank u wel. De heer van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik kan eigenlijk aansluiten bij GroenLinks en bij de VVD. Bedankt voor het stuk. We hebben achterstand. Er zijn inmiddels een aantal bruggen vervangen. Dan is onze vraag: welke keuze maak je dan? We hebben gezien dat bij onder andere de landgoederenzone drie vier bruggen op een klein stuk zijn vervangen. Die hebben een enorme betonnen constructie gekregen, waar voorheen het houten bruggen waren. Heeft deze keuze te maken met nou het is wat duurder, maar het onderhoud en de veiligheidsaspecten schuiven we daarmee naar voren vanwege een langere levensduur? Of ja ... waar is die keuze in gemaakt? Want de bruggen die onlangs allemaal zijn vervangen zijn eigenlijk allemaal hetzelfde: aluminium betonnen palen en een behoorlijke steenconstructie in de kant. Waarschijnlijk heeft dat de oorzaak dat de kosten erg omhoog zijn gegaan. Dus waar worden de keuzes op bepaald? Kosten en levensduur? Of milieuaspect? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik even naar de andere kant nog. Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Met belangstelling heb ik het raadsvoorstel gelezen en ik ben blij dat er eindelijk een beheerplan civieltechnische kunstwerken komt. Eigenlijk zijn de vragen al gesteld. Hoe komt deze achterstand? Waar halen we dan het budget vandaan? Ik moet u wel zeggen dat het bruggetje bij de Thierenskade daar loop ik drie keer per dag overheen en het loopt wel een stuk veiliger. Dank u wel.

De voorzitter: Dat kan de voorzitter beamen. De heer Kaffa.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Dank u voorzitter. Het meeste is denk ik door de voorgangers ook gezegd. Het is goed om te zien dat er na al die tijd noodreparaties en pleisters op de wonden een goed plan is met een MJOP en een begroting, alleen inderdaad wij vragen ons ook af: de aankomende jaren de achterstanden van respectievelijk vier, ongeveer 470 en 778.000 euro. Hoe gaat hier budget voor vrijgemaakt worden? Welke andere posten worden dan straks geslactofferd en op bezuinigd worden om dat voor mekaar te gaan krijgen? Dat waren de vragen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel de heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter. Ik hoef het op zich niet zo lang te houden, een aantal vragen zijn al gesteld. In algemene zin vindt Beter Voor Rijswijk het belangrijk dat zaken waar absoluut sprake is van problemen in het onderhoud, laat ik het maar zo noemen, want echt heel veel achterstallig onderhoud is er nog niet. Het wordt op tijd bemerkt, het matige onderhoud op sommige plekken. Als dan blijktbaar de wethouder van financiën een paraaf zet onder dit stuk, dan neem ik aan dat de middelen vrijgemaakt kunnen worden. Sowieso laten we heel eerlijk wezen, de gelden die voor de komende jaren er staan, die vallen natuurlijk dan vrij. Dus linksom of rechtsom is dat natuurlijk wel een slimme zet. We gaan voor veiligheid, dus wat Beter Voor Rijswijk betreft is dit een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Enk nog?

De heer Van Enk (CDA): Wat ons betreft ook een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

d 7 maart 2023

De heer Wit: Voorzitter, dank u wel. Dank voor de vragen. Allereerst even ingaan op wat algemeen ik nu van een aantal fracties hoor, dat is achterstand. Waar dit vandaan komt, we hebben in de jaren negentig, rond 1999-2000 hebben we een behoorlijk aantal bruggen geplaatst. We weten dat van die bruggen de levensduur om en nabij de 25 jaar is. Het ging om houten bruggen. Betekent ook dat wij weten dat omstreeks deze periode die bruggen vervangen gaan moeten worden of grootschalig onderhoud. Wat we natuurlijk door de jaren heen wel uitvoeren, wellicht mogelijk is, maar in ieder geval een groot aantal vervangen. Bij de areaalinspectie die we onlangs gedaan hebben, blijkt dat ook bij een aantal bruggen, ongeveer dertien bruggen en twintig bruggen in totaal, waarvan een aantal al vervangen is, dat het verweer en de verrotting zwam et cetera, dat dat een stuk sneller is gegaan. Dat heeft te maken met het feit dat wij natuurmaterialen voor die bruggen in hebben gezet en natuurmateriaal is heel lastig te controleren wanneer die precies aan het einde van hun levensduur zijn. Wij weten het ongeveer en ik moet ook zeggen we zitten er 23 jaar, sommige wat langer, zitten we heel aardig in de buurt van onze verwachting. Dat betekent dus ook op het moment dat wij nu die bruggen gaan vervangen, dat we ze slechts een aantal jaren naar voren trekken. Dus de investering die normaliter de komende over vijf jaar of over vier jaar in de boeken zouden hebben gestaan die trekken we nu naar voren. Dus die gelden die we dan nu daarvoor moeten vrijmaken die komen dan dus over drie jaar niet meer. Dus de reden dat we het nu aan u voorleggen is omdat we ze eerder moeten vrijmaken dus in de halfjaarrapportage moeten gaan opnemen. Gevaarlijke situaties vroeg mevrouw Schwencke en die zijn er inderdaad momenteel niet. De Thierenskade was echter wel een situatie waar dat zo was, dus die hebben we ook per direct afgesloten. Omdat wij daar echt serieuze indicatie kregen dat daar een risico was. Dus die is ook versneld vervangen en ik ben blij om te horen dat ook een aantal raadsleden daar tevreden over is. Dan zijn er nog een aantal vragen over circulariteit en ook over het gebruik van materiaal. De heer Veerman geeft aan, of Erik van der Veer sorry, geeft aan dat we aluminium gebruiken, dat doen we niet. Het is te staal, aluminium in bruggen dat zouden we niet snel doen, zeker niet in deze omgeving. Beton, we gebruiken niet heel veel beton. Er zijn inderdaad wel bruggen waar betonnen koppen ... dus hoe noem je dat. Uiteinden aan geplaatst worden om die versteviging, of die krachten op te kunnen nemen. Zo'n boogbrug die drukt naar buiten, dat klopt inderdaad. Maar wij proberen zoveel mogelijk om materiaal te gebruiken die echt circulair zijn en waaronder dus staal. Het hout wat we gebruiken is over het algemeen hardhout. Ja dat is ook niet het meest circulaire om te gebruiken, want dat moet vaak ook geïmporteerd worden. Als we dan niet verduurzaamd hout kunnen gebruiken, maar dat is nog wat lastiger. Dus dat betekent dat de bruggen die wij voor staal kunnen vervangen met het nodig onderhoud, ook zo een levensduur van zo veertig jaar kunnen hebben. Nou dan komen we al meer in de richting van een circulair iets. Een feit buiten het feit dat staal ook heel goed herbruikbaar is. Dus dat is wel de afweging die we maken. Het onderhoud, het gebruik van materialen ten opzichte van de levensduur en ook het hergebruik nadat de bruggen toch vervangen moeten worden. Ik denk dat ik de meeste vragen wel beantwoord heb, want ik heb het wel uitgebreid gehad over inderdaad de achterstand. Dus daar laat ik het even bij voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Als er iets vergeten is, dan wordt u daar vast wel opmerkzaam op gemaakt. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u voorzitter en dank aan de wethouder voor de antwoorden. Er is geen vraag vergeten. Ik heb wel een aanvullende vraag: deze bruggen die nu vervangen zullen worden vanwege het achterstallig onderhoud. Waar gaat dat materiaal van deze bruggen naartoe?

De voorzitter: Zijn er verder nog vragen? Mevrouw Niesen.

d 7 maart 2023

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Geen vraag, maar bedankt voor de beantwoording wethouder.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Wit: Ik vind het een goeie vraag en ik heb er geen antwoord op. Ik moet hier wel toegeven, dit zijn natuurlijk circulariteit en hergebruik is iets wat de afgelopen jaren sterker naar voren komt en wat ook de komende jaren steeds meer ons basisbeleid zal zijn. Deze bruggen zijn 25 jaar oud. Het hout is dusdanig vaak aangetast dat de vraag is of hergebruik überhaupt mogelijk is. Niet voor niks vervangen we ze omdat er rotting, zwam et cetera in zit. Dus als ik even nu, zo uit de top of my head even zeg, zou ik zeggen nee dat wordt niet hergebruikt, want dat is niet mogelijk. Mocht dat wel mogelijk zijn, dan zijn er altijd nog op de Werf, van onze eigen Werf, bij OUD hebben we hele mooie werkplaatsen waarin we hout kunnen hergebruiken voor allerlei doeleinden binnen onze gemeente. Als dat kan, dan zullen we dat zeker niet laten.

De voorzitter: Mag ik daarmee concluderen dat dit als akkoordstuk naar de raad toe kan gaan? Ja dank u wel. Dan is agenda ... Ja gaat heel goed. Nou het is een beetje fifty. Dan hebben we daarmee agendapunt 12 afgehandeld.

13. Raadsvoorstel vaststelling bp Eikelenburg 4 won fase 9

De voorzitter: Gaan wij door naar agendapunt 13 en dat is Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Eikelenburg. Is er iemand die daar het woord over wil voeren? Ik zie mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Echt het woord voeren. We hebben als fractie het stuk gelezen en we hebben daar geen bezwaar mee dat daar dat extra stukje gebruikt wordt voor die vier woningen, dus wij zijn akkoord met dit stuk.

De voorzitter: Zijn er nog verder op of aanmerkingen vanuit het Forum? Dan denk ik dat dit het meest snel vastgestelde bestemmingsplan ooit is. Tenminste als het in de raad wordt vastgesteld. Mag ik concluderen dat het als akkoordstuk naar de raad toe kan? Ja bij deze.

14. Raadsvoorstel Zienswijze Strategische agenda MRDH

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 14 en dat is het Raadsvoorstel Zienswijze Strategische agenda MRDH. Wie mag ik daarover het woord geven? Ik begin dan voor de verrassing eens even met de heer Stuijtzand. Als u verder even uw hand kan ophouden dan noteer ik het.

De heer Stuijtzand (PvdA): Dank u wel voorzitter. Met interesse heeft de PvdA-fractie kennisgenomen van de Zienswijze van de Strategische agenda van de MRDH. Onze fractie mist alleen in een onderdeel in de Zienswijze waarin de ervaring van de OV-gebruiker wordt gebruikt door de MRDH om enerzijds toekomstige besluiten te kunnen beïnvloeden en anderzijds de betrokkenheid van de OV-gebruikers te vergroten. Dit was de bijdrage van de PvdA-fractie voor de eerste termijn.

De voorzitter: Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel. Ik neem waar voor Maarten van 't Eind die nu bij de Forum Samenleving zit. Dank voor de stukken. We hebben ze doorgenomen en wij zijn blij met de aandacht voor het

d 7 maart 2023

verbeteren van de fietsmogelijkheden in de regio en de specifieke aandacht voor de kwaliteit van ons station Rijswijk. Ook zijn we blij met de aandacht voor OV als collectieve voorziening. Zeker vanwege de maatschappelijke schade van het schrappen van tram en bushaltes. Maar er zijn ook een aantal zaken die nog wat vaag zijn. Nou is het een strategie, maar we hebben wel de volgende vragen. Ten eerste wat wordt er bedoeld met een toekomstbestendige economie? Volgens mij hebben heel veel verschillende mensen hier heel veel verschillende definities van en dus lijkt het ons goed om concreet te worden met een definitie zodat we het over hetzelfde hebben. GroenLinks hoopt hierbij natuurlijk op een definitie die benoemt dat bedrijven in de fossiele energiesector en bedrijven met vervuilende afvalstromen hun investeringen gezien de klimaatdoelen niet meer waar gaan kunnen maken en daarom niet economisch verstandig zijn. Als tweede punt over de strategie is een vraag om verheldering. Op bladzijde 39 kopje 3.4 wordt gesproken over de bijdrage van mobiliteit aan de CO2-reductie in Nederland. Echter is niet concreet hoeveel we verwachten in de Metropoolregio te besparen in 2026. Dat wordt niet genoemd. Dit is een voorbeeld. Maar ik zie meer vaag geformuleerde beoogde doelen en ik wil vragen of deze SMART geformuleerd kunnen worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen. De heer Stuijzand wilt u uw microfoon uitzetten?

De heer Oelen (VVD): Dank voorzitter. Dank college voor deze aanzet van de Zienswijze van de raad aan de MRDH. Want dat is waar we uiteindelijk over praten en niet over de strategie zelf. VVD is erg blij dat we een aantal belangrijke thema's waar we aandacht voor vragen, al jaren aandacht vragen, dat die wederom terugkomen in deze Zienswijze. Bijvoorbeeld de Beatrixlaan en de ondertunneling van de Beatrixlaan. Maar ook de betere ontsluiting van een wijk als RijswijkBuiten bijvoorbeeld door beter OV. Ik heb nog één suggestie aan de wethouder en ik wil graag weten of hij daarin iets ziet om daar iets over op te nemen. Ik heb een vraag naar aanleiding van de sessie die we in de tijd hebben gehad, de strategische sessie met de MRDH zelf over de visie. De suggestie zou zijn om de MRDH uit te dagen om na te denken over samen met concessiehouders, over vormen van tariefdifferentiatie. Dus op het moment dat je andere tarieven bijvoorbeeld in de daluren gaat hanteren of bepaalde minder renderende lijnen gaat hanteren, om ervoor te zorgen dat de drukte wat beter gespreid gaat worden over de dag heen bijvoorbeeld. Bijvoorbeeld waarmee de NS succesvolle proeven heeft gedaan. Heel goed meneer van Enk u leest de krant goed. Dus dat is mijn vraag of dat een suggestie zou kunnen zijn waarvan de wethouder zegt: nou raad dat is heel verstandig om dat in uw eigen Zienswijze op te nemen. Als u dat vindt, of u daar dan ook een aanzet voor zou willen maken? Mijn vraag die gaat over: dat is eigenlijk dus echt naar aanleiding van die sessie die we hier in de tijd met een aantal ik geloof drie of vier raadsleden hebben gehad met de medewerkers van de MRDH. Daar werd door de medewerkers van de MRDH gezegd dat de verbreding van de A4 tot nader orde is uitgesteld. Waarbij tot nader orde zij nog niet wisten. Waarbij zij ook zeiden over die meekoppelkansen die ook voor Rijswijk relevant zijn, daar zijn we nog wel over in gesprek met het Rijk om te kijken in hoeverre we dat kunnen realiseren. Ik zou graag van de wethouder willen weten: kan hij de raad nu een update geven over wat de stand van zaken is over de verbreding van de A4 en of er inderdaad vertraging dreigt. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel. Ik heb over de tekst van deze conceptbrief geen opmerking, want die is ook voorbereid met behulp van raadsleden en ambtenaren in een werkgroep. Naar aanleiding van, wil ik toch nog graag de gelegenheid benutten om een lans te breken bij het college voor betere openbaar vervoer voorzieningen, vooral in onze nieuwbouwwijk in RijswijkBuiten. Als ik probeer met het openbaar vervoer vanuit Oud Rijswijk te komen in RijswijkBuiten, dan doe je daar minstens drie kwartier over. Dat is gek in onze gemeente. Met het openbaar vervoer. Dat is gek. Ik vind al onze mooie plannen ten spijt over STOMP-principe

d 7 maart 2023

en mobiliteitsvisie. We moeten hier toch langzaam met de HTM of andere vervoermaatschappijen deals kunnen sluiten waaruit de bereikbaarheid van onze nieuwbouwwijken tijdig met openbaar vervoer beter wordt, omdat anders ons hele plan van minder parkeren minder auto's daar totaal op stuk loopt. Ik heb in ander verband natuurlijk wel eens gepleit voor juist het tegengaan van die files en daar structurele voorzieningen voor treffen. Maar het openbaar vervoer controle ontbreekt. Als je kijkt naar RijswijkBuiten, hoeveel haltes zijn daar nou? Voor dat hele gebied wat intussen is bijgebouwd?

De voorzitter: Ik ga toch even afbreken, want het gaat eigenlijk buiten de agenda wat u nu ...

De heer Van Enk (CDA): Het is toch wel iets wat de MRDH aangaat.

De voorzitter: Maar dan is het of iets wat u vraagt om in de Zienswijze op te nemen of het is buiten de orde.

De heer Van Enk (CDA): Dan overweeg ik om het in de Zienswijze op te nemen. Want we gaan straks Pasgeld-West bouwen en ook daar heb ik voorstellen ooit voor gedaan om daar een ander soort wijk van te maken. Als je dat doet met vooruitlopende openbaar vervoer voorzieningen. Ik mis dat te veel in onze inzet. Daar wil ik bij de wethouder nog een keer graag op aandringen. Zit peinzend op het scherm te kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer van Enk. Ik ga even, want ik heb volgens mij u overgeslagen en als het goed is, is dat de heer Van der, of Van de Baan?

De heer Van der Baan (CU): dat is Van der Baan dank u wel.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Van der Baan (CU): Dank u wel voorzitter. Dit stuk hadden we goed bekeken en goed voorbereid, dus hartelijk dank ook. We hebben het nauwkeurig gelezen. Niet om flauw te doen, maar ik sluit me aan bij wat ik zojuist worden van de VVD en zeker ook het CDA. In dat er inderdaad in RijswijkBuiten bijzonder weinig OV is. We hadden ook bedacht dat het eigenlijk best wel een punt zou kunnen zijn om mee te nemen in de Zienswijze. Juist omdat we zelf als gemeente nu in de Zienswijze formuleren dat we erg graag SMART-doelen van de MRDH vragen en ik denk dat wij best wel wat suggesties zouden kunnen doen hoe we zelf ook het OV beter in RijswijkBuiten onder andere, zouden kunnen realiseren. Het is goed om te zien dat er aandacht is voor de fiets. Mag meer aandacht voor het OV komen wat ons betreft. Maar de suggestie zou dus zijn om ... Ik citeer een klein stukje, de inzet van de MRDH in de ambtelijke en financiële steun bij de realisatie van de gewijzigde bovengrondse inrichting en ook op lange termijn voor een tunnel. Dat is vrij concreet, randvoorwaarden. Maar het is niet helemaal duidelijk wat we dan eigenlijk als gemeente vragen bij de A4. Vooropgesteld dat die niet uitgesteld is. Dat voor de eerste termijn dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik tenslotte denk ik mevrouw Niesen nog staan en ... ja.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Ik wil graag namens onze fractie en sluit me aan bij het CDA, VVD en ChristenUnie. Dat het openbaar vervoer voor de nieuwbouwwijk RijswijkBuiten wel een tandje hoger mag. Waarom? Ik zal een klein voorbeeld geven: de koploper wordt op opgeleverd aan bewoners van de Bomenbuurt. Die zijn allemaal 55-plus. Ik denk wel 60-plus 70-plus. Hoe gaan deze mensen in godsnaam vanuit RijswijkBuiten terug naar Rijswijk om bijvoorbeeld naar Oud-Rijswijk te gaan? Fijn is het om te lezen dat er een andere afweging wordt gesuggereerd bij tijdelijke ophef van haltes. Daarnaast om even

d 7 maart 2023

terug te komen op het openbaar vervoer, vergeten wij als fractie natuurlijk de Muziekbuurt ook niet, dus daar zien we eigenlijk ook nog wel graag iets van terug in de Zienswijze dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter. We hebben met interesse de Zienswijze gelezen. Er wordt veel gesproken over economie en in mindere mate over vervoer. Dat vinden wij jammer. Het klinkt flauw, ook wij sluiten ons aan bij de heer van Enk. Zelf woon ik in RijswijkBuiten en het is, nou drama wil ook niet zeggen, maar het is het kan beter dat gezegd hebbende. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Het is een Zienswijze van de raad, maar er zijn toch vragen gesteld aan de wethouder dus ik geef even aan hem gelegenheid om die te beantwoorden.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik zie heel veel amendementen aankomen voor de volgende raadsvergadering. Maar het college ... ik ben het ook helemaal met u eens ten aanzien van het openbaar vervoer in RijswijkBuiten. Er is natuurlijk fantastisch nieuws in het kader van die BO MIRT geld dat er nu serieus onderzoek wordt gedaan en geld is vrijgemaakt vanuit het Rijk en de MRDH voor een extra station, voor een nieuw soort lightrail. Dat is echt een mijlpaal voor RijswijkBuiten. Die hele oude lijn die dan vanuit het BO MIRT wordt geïntensiveerd. Dat is voor de hele regio ook een mijlpaal omdat er zoveel miljard is geïnvesteerd in de regio. Dat zal echt jaren duren voordat er weer eens zo'n groot project is en duurt ook jaren voordat deze gelden daadwerkelijk vorm hebben gekregen. Want als we het erover hebben, over dat station van die CitySprinter, dan hebben we het pas over 2030 en 2035. Dus dat is niet meer voor ... Dan moet de wijk al opgeleverd zijn. Maar dat is het spannende. Voor die tijd pleiten wij ook voor openbaar vervoer. Haltes van misschien wel rails is moeilijk om aan te leggen, bus is makkelijker om aan te leggen. Dus we zijn nu aan het uitzoeken van hoe kunnen we nou ons beste positioneren om die haltes te intensiveren onder andere in RijswijkBuiten. Dat heeft meer dan 350, 397 handtekeningen geloof ik ook opgehaald, laatst in de petitie door Mauritshuis aan mij aangeboden. We vinden het zo belangrijk dat het ook daadwerkelijk al in de Zienswijze staat. Dus die oude lijn fantastisch dat die er is. Dat is de ruggengraat, zou je kunnen zeggen van het vervoer in de regio, maar nu moet er ook aandacht worden besteed aan die wervels, aan die fijnmazige vervoersoplossingen en openbaar vervoer, en staat heel concreet erin. Deze situatie geldt zeker voor Rijswijk waar de komende vijftien jaar een derde van de woningraad wordt bijgebouwd, dus dat is intensief. Ook deze woningen moeten goed worden aangesloten op het openbaar vervoer. Dit betekent met name dat er voor RijswijkBuiten meer haltes nodig zijn. Dus daar heb ik in ieder geval een aantal vragen mee beantwoord. Ten aanzien van de verbreding van de A4 kan ik nu geen update geven, maar het is een feit dat hij wel is vertraagd inderdaad. Maar ik zal uw vraag ook meenemen op ... vanuit de gedachte van wanneer kunnen we wel een update geven want daar heeft u en meerderen behoefte aan. De tariefdifferentiatie, om eerlijk te zijn heb ik daar, ik ken het, maar heb ik nog nooit over nagedacht. Dus laat ik even bij u raad, maar het lijkt mij heel interessant en ik weet ook dat het een heel onderwerp is, maar ik zou dat nu niet kunnen duiden of dat voor de strategische agenda een interessant onderwerp is. Het is nou wellicht wel, maar daar kunt u misschien zelf over nadenken als u daar een amendement en de onderbouwing daarvan aan de raad wil voorstellen. Het lijkt mij sowieso een goed onderwerp om mee te geven aan de raadsleden die in de adviescommissie zitten om dat punt gewoon heel actief te agenderen. Dan kijk ik naar vraag van GroenLinks over een toekomstbestendige economie. Kan me voorstellen dat dat wat aanvoelt als proza. Ik zou willen voorstellen als u daar een precisering op wil hebben, dan zou u een amendement kunnen schrijven waarin u zelf aangeeft wat u een toekomstbestendige economie vindt. Dat we dat opnemen in de Zienswijze Rijswijk, we hebben net zelf de economische visie vastgesteld. Daar zou u naar kunnen verwijzen. Wij zien ook in die economische visie een

d 7 maart 2023

en ander geschreven over wat wij als toekomstbestendig zien. Nou dat zou één op één tekstje voor kunnen maken voor een amendement zodat het Rijswijks belang ook in die agenda naar voren komt. Dan kijk ik naar de vragen van de CU die heb ik daarmee geloof ik ook beantwoord, evenals de vragen van de overige partijen. Voorzitter eerste termijn.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? De heer van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter twee dingen. Ik vind het verhaal over de lightrailverbinding wellicht over acht tot tien jaar. Dat kennen we en dat snap ik, dat is mooi. Maar we weten allemaal dat als je een wijk ontwikkelt dat je snel moet zijn met OV om te voorkomen dat al die auto's zijn aangeschaft et cetera. Dat is een heel bekend principe. Dus dat helpt ons op dit moment nog niet om de grensrichting in te gaan. Het tweede is en dat is ook een beetje hier van de orde. Ik vraag naar aanleiding van deze visie, waar in principe de goeie teksten in staan in algemene zin, naar de inzet van het college zelf. Want we weten dat een jaarlijkse visie vanuit de gemeente daar besturen we het land niet mee. Dat weten we allemaal. Dat is in algemene zin de inzet van onze gemeente, maar we hebben een wethouder die daar bij de MRDH en in het bestuur zit. U komt daar heel vaak en veel. Ik was ook eigenlijk wel een beetje benieuwd naar uw inzet op deze punten die ik aangaf. Wat doet het college nou op dit moment om die OV-voorzieningen te verbeteren in de nieuwbouwwijken die we aan het bouwen zijn? Dat mag ik in deze vergadering toch wel vragen? Dan mag ik er ook wel een antwoord op krijgen. Dus ik ben nog steeds benieuwd naar dat antwoord. Dus u hoeft niet te citeren uit de Zienswijze, maar even vertellen wat u daar zelf voor inspanning verpleegd. Daar ben ik erg benieuwd naar.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter en wethouder dank voor het antwoord. Ik heb alleen een déjà vu. Een aantal jaar geleden hebben wij handtekeningen opgehaald voor de Muziekbuurt en dat waren er een paar duizend. Ik hoor u zeggen dat u 397 handtekeningen heeft aangeboden gekregen vanuit de RijswijkBuiten. Het zal mij erg verbazen als dat gaat helpen. De paar duizend handtekeningen vanuit de Muziekbuurt heeft destijds ook niks geholpen. Ik sluit me wat dat betreft aan bij de heer van Enk. De toenmalige wethouder heeft een stapje harder gezet destijds om haltes te behouden in de Muziekbuurt. Ik vraag u ook, net zoals meneer van Enk om ook een stapje harder te zetten wat betreft openbaar vervoer zeker voor RijswijkBuiten. Wellicht ook nog even voor de Muziekbuurt. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Stuijfzand.

De heer Stuijfzand (PvdA): Voor zover ik kon oordelen, heb ik nog geen antwoord gekregen op mijn vraag.

De voorzitter: Kunt u de vraag nog één keer herhalen, dus ook voor degenen die meeluisteren en kijken heel fijn.

De heer Stuijfzand (PvdA): Dat onze fractie een onderdeel mist in de Zienswijze waar de ervaring van de OV-gebruikers worden gebruikt.

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

d 7 maart 2023

De heer Van de Laar: Excuus PvdA klopt. Omdat ik uw vraag gemist had ook. Maar die kwam later wel. Maar kunt u daar nog even precisering op geven van waar u de ervaring van de gebruikers bij wilt betrekken? Waar u dat mist in de strategische agenda?

De voorzitter: De heer Stuijtzand.

De heer Stuijtzand (PvdA): Met eventueel gebruik van het openbaar vervoer en hoe dat ervaren wordt. Als er haltes worden weggehaald, hoeveel meer tijd dan eventueel reizigers meer onderweg zijn. Dat dat ook meegenomen wordt. Dat in ieder geval wij onder aandacht brengen bij de MRDH dat dat eventueel invloed kan uitoefenen op besluiten die toekomstgemak eventueel kunnen gaan worden.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van de Laar: Voorzitter. Er wordt continu gemonitord. De gebruikservaring van de gebruikers in het openbaar vervoer. Met cijfers en onderzoeksrapporten, et cetera. Als u het specifiek heeft over, overigens ook in de concessie, maar dat weet ik niet uit mijn hoofd welke criteria daar exact aan verbonden zijn, maar ook in een concessie wordt er gestreefd naar een bepaald kwaliteitsniveau wat aangetoond moet worden door de vervoersbedrijven. Als u het specifiek heeft over het opheffen van haltes vanwege de exploitatietekorten op de begrotingen van de vervoersbedrijven HTM RET, dan denk ik niet dat dit de juiste plek is voor de strategische agenda. Omdat de strategische agenda over de toekomst en de meerjaren termijn gaat. Die exploitatietekorten in principe voor een korte termijn zijn. Maar het staat u volledig vrij op ieder moment in de communicatie met de MRDH te gebruiken, omdat korte termijn belang onder aandacht te brengen. Daar heeft in de adviescommissie ook een gesprek over plaatsgevonden. Dat signaal hebben we vaker meegegeven, ook aan de MRDH en de HTM. Het antwoord daar van de HTM is voor onze Haaglanden regio de HTM is dat de sociale component zeker ook mee wordt genomen bij het opheffen van haltes. Als je het hebt over bejaardentehuizen of andersoortige gebieden of instellingen, waar er vanuit de spreadsheet om zo te zeggen het vrij logisch zou zijn om daar eigenlijk de halte op te heffen. Is er vanuit die sociale component ervoor gekozen om dat niet op te heffen. Maar daar is in Rijswijk in die mate niet aan de hand. We hebben het, als u specifiek refereert aan de Treubstraat en ik heb deze week nog een gesprek met de inwoners van de Treubstraat om dit van de Churchilltorens die daar staan, om dit specifiek nog eens te bespreken. Is dat in Rijswijk een gewone woonwijk en worden ook die criteria er nog bij behaald van dat er binnen 500 meter een halte moet zijn. We hebben het hier over 300 meter van de Churchilltowers. Is het Centraal Station van Rijswijk, zodra in die Rijswijk of in RijswijkBuiten die halte open is dan kunnen we wel echt spreken van Centraal Station. Dus ja er wordt rekening gehouden met de sociale component. Er wordt ook gekeken naar het effect van die haltes, qua instappers en uitstappers. Er wordt ook naar de haltes gekeken voor én na de opgeven halte of er nou meer of minder uit- en instappers zijn. Als je specifiek kijkt voor de Treubstraat, is het zo dat de andere haltes de vraag opgevangen hebben. Waarbij je zou kunnen concluderen, dat doet in ieder geval de verkeerskundige adviseurs, dat het effect van het opheffen van die halte, teniet wordt gedaan of wordt opgevangen door die andere haltes. Het effect voor de mensen ...

De voorzitter: Sorry kunnen wij misschien dit onderwerp een beetje afronden?

De heer Van de Laar: Ja hoor.

De voorzitter: Het is een hele uitgebreide beantwoording.

d 7 maart 2023

De heer Van de Laar: U vraagt wij draaien. Ik wilde de zin dan toch nog afmaken. Het is ook zo dat de 2000 mensen die in de tram zitten, sneller doorgaan op moment dat er haltes worden opgeheven. Dat voelde voor mij aan in het begin als een heel wrang raar argument, maar het is Rover ook, de vereniging, die dat echt vol onderschrijft. Dat wat maakt het OV nou de propositie aantrekkelijker? Dat is dat je heel snel van A naar B komt. Dat kan betekenen iets minder haltes. Dat is een heel vraagstuk dus en er wordt op alle mogelijke manieren naar gekeken. Dan wordt er gevraagd naar hoe wij als college inzetten om het openbaar vervoer te verstevigen. Er wordt verwezen ook naar dat ik in het bestuur zit, maar het bestuur, dat is een regionale functie met portefeuille, investeren en bereikbaarheid waarbij ik het BO MIRT in de portefeuille heb en dus de regionale coördinatie daarvan doe. Dan is het netjes dat je daar niet de hele tijd alleen maar vanuit het Rijswijks belang aan tafel zit. Dat nemen we uiteraard wel mee, maar in de bestuurscommissie, zit ik daar gewoon als de Rijswijkse wethouder. We zijn nu in kaart aan het brengen onder andere met gesprek bij de HTM en met de ambtenaren van de MRDH: hoe kunnen wij ons OV-systeem, het fijnmazige systeem, nou verbeteren voor de toekomst en voor toekomstige concessies? De volgende concessie is pas in 2030. Maar ieder jaar, of ieder half jaar zelfs, worden die lijnen aangepast. De vraag is: wanneer moeten wij instappen als gemeente Rijswijk om die lijnen te veranderen of extra haltes in te doen? We hebben afgesproken met de HTM, dat we binnenkort, er is al één sessie geweest. Met de ambtenaren en strategen van de HTM en onze ambtenaren, inhoudelijk kijken naar dat hele netwerk. Hoe Rijswijk daar met ons station een belangrijke rol kunnen spelen en het fijnmazige netwerk kunnen verbeteren. Ten faveure van de Rijswijkse inwoners. Een uitgebreid antwoord, maar we zijn daar absoluut actief mee aan de slag.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie één aanvullende vraag. De heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Dat betreft dus ook dan dat die meer fijnmazigheid in RijswijkBuiten wat u bedoelt.

De heer Van de Laar: Ja dat zou wel het mooiste zijn natuurlijk.

De heer Van Enk (CDA): Nou ja mooiste, is natuurlijk ongelooflijk belangrijk. Daar kijken we naar uit. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Maar ik snap iets niet. Want we moeten allemaal de auto uit, we moeten allemaal gebruik gaan maken van het openbaar vervoer. Waarom lukt het ons dan niet in Rijswijk om dat openbaar vervoer op touw te krijgen en laten we haltes weghalen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van de Laar: Je zou het ook andersom kunnen redeneren. Er kan daar een halte weg omdat het openbaar vervoer zo fantastisch geregeld is. Dat meen ik serieus. Maar niet in RijswijkBuiten, dat is natuurlijk niet het geval. Ik onderschrijf helemaal wat de heer van Enk zegt. Het is een klassiek vraagstuk van kip-ei-verhaal, woningen openbaar vervoer verhaal. Waarbij er openbaar vervoer vaak pas wordt aangelegd op het moment dat de vraag er is. Dat je niet eerst een bus laat rijden door een leeg veld. Maar dat is aan het kantelen de afgelopen tijd. Daar is BO MIRT onder andere een voorstel van, dat er nu meteen wordt geïnvesteerd en dat zijn lange termijn projecten natuurlijk. Nu de beslissing wordt genomen om te investeren in het openbaar vervoer en in extra treinen, zodat uiteindelijk die woningbouw mogelijk wordt gemaakt. Dus dat is aan het kantelen, maar het is nog steeds zo en ja dat zien wij nu heel praktisch omdat dat die wijk ook in 2008 al de plannen van zijn gemaakt en 2013 bestemmingsplan is vastgesteld. Dat in RijswijkBuiten nog niet

d 7 maart 2023

de bussen eerst zijn gaan rijden voordat de woningen. Dus daar zitten we nog in de klassieke, in de traditionele verhouding. Maar ik ben het er helemaal met u eens dat het beter wordt. Ik wil ook nog twee dingen zeggen voorzitter. Binnenkort gaan we aan de slag met de mobiliteitsstrategie, daar hebben we op een zaterdagmiddag, ik weet de datum niet in mijn hoofd, een middag over georganiseerd. Een fietstocht en een discussie aan de hand van een creatieve werkvorm. Waar we al dit soort vragen nog een keer met elkaar heel goed kunnen bespreken. Want dit vereist een veel bredere avond en inhoudelijke behandeling dan we nu naar aanleiding van de strategische agenda doen. Dan sluit ik af met het laatste. U zegt we moeten allemaal de auto uit. Dat zegt helemaal niemand. Dat heb ik nooit gezegd, heeft de voorganger nooit gezegd, we moeten allemaal de auto uit. Het punt is: we moeten heel goed openbaar vervoer hebben omdat dat dat het heel moeilijk gezegd het absorptievermogen bepaalt van wat we in de mate wat we kunnen verstedelijken. Er komen steeds meer verkeersdeelnemers en relatief gezien zullen meer verkeersdeelnemers in het openbaar vervoer gaan plaatsnemen. Maar dat de auto uit het straatbeeld verdwijnt, dat is natuurlijk niet het geval. Voorzitter.

De voorzitter: Nou dat was bijna een derde termijn. Ja. Kleine vraag, echt.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank voor het antwoord en ik ga hem onthouden dat er niet wordt suggereert dat we de auto uit moeten. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dank u wel. Ik kijk even rond want ik constateer aan de ene kant dat naar aanleiding van de toelichting er misschien geen wijzigingsvoorstel gaat komen vanuit de raad. Als dat zo is dan zou ik willen voorstellen om het als akkoordstuk naar de raad toe te sturen. Ja? Is dat goed? Of mevrouw Schwencke. U wilt het als bespreekstuk?

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Om een amendement in te dienen.

De voorzitter: Als u een amendement indient gaat het vanzelf. Laten we het dan zo afspreken: als er een amendement komt, dan gaat het als bespreekstuk. Komen er geen amendementen, dan gaat het als akkoordstuk. Ja? Dank.

15. Raadsvoorstel 2^e wijziging GR Avalex

De voorzitter: Dan gaan we naar een wat technisch raadsvoorstel: 2^e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Avalex. Is er iemand die daar het woord over wil voeren? De heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Op zich in directe zin niet over de wijziging als zodanig, want het is inderdaad zeer technisch. Maar ik zou toch het college even mee willen geven: om zeker met wat we nog niet zo lang geleden de revue hebben zien passeren in een van de eerdere Forumvergaderingen. We het een hele slechte zaak vinden dat we in een bijlage moesten zien terug te vinden dat feitelijk de twee keer gratis ophalen, die keihard is afgesproken in het coalitieakkoord, zomaar wordt weggewimpeld als niet haalbaar. Dus dat is toch een puntje wat ik mee wil geven aan het college om daar nog goed naar te kijken en in overleg met de collegepartijen, en eventueel met de raad tot een goeie oplossing te komen. Afspraak is afspraak.

De voorzitter: Is er behoefte bij het college om daarop te reageren nu? De wethouder. Ja volgens mij was er verder niemand die wilde inspreken hierover.

d 7 maart 2023

De heer Van Damme: Dank voorzitter. Er zijn dus inderdaad geen vragen gesteld over de technische wijzigingen van die GR. Dat heeft ook te maken met die wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling omdat per 1 juli 2022 nieuwe wetgeving is gewoone voor alle gemeenschappelijke regelingen. Dus dat betekent dat er nog velen zullen komen. Dat zijn dan dus vooral technische aanpassingen. Waarom ik dit voorstel doe, of verdedig, of inbreng, is omdat ik de eigenaarsrol heb bij Avalex. De opmerking van de heer Braam. Ja goed daar zal 14 maart ook ... is er een informatiesessie over het afvalbeleid. Waar mijn collega de heer De Weerd natuurlijk over gaat. Dus bij deze is die waargenomen, de opmerking. Dank.

De voorzitter: Is de waarneming voor nu voldoende? Ja. Dan stel ik voor dat dit stuk als akkoordstuk naar de raad toe gaat.

16. Raadsvoorstel Strategie toekomstbestendige werklocaties

De voorzitter: Dan komen wij bij agendapunt 16. Dat is het Raadsvoorstel Strategie toekomstige werklocaties. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Dan kijk ik even, de heer Van Dam, mevrouw Schwencke, de heer Oelen. Beginnen we met de heer Van Dam.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Voorzitter dank. Ten eerste bedankt voor de brede analyse van alle werklocaties in Rijswijk. Ik heb daar enkele vragen over. Beginnend eigenlijk over het stuk zelf an sich. Dat is meer een checkvraag waarvoor het nu daadwerkelijk dient. Het stuk bestaat voor het grootste gedeelte eigenlijk uit de rapportage van de Stec Groep. Heb ik het goed als ik dan concludeer dat als we dit, als we hier voor stemmen, dat we dan meestemmen met alle uitgangspunten die de Stec Groep aandraagt? Dat dat dus ook Rijswijk beleid wordt wat zij voorschrijven in die analyse? Eigenlijk een controle vraag voor ons. Dan inhoudelijk over het stuk. Daar wordt inderdaad heel mooi weergegeven welke werklocaties we nu hebben in Rijswijk. Zeer overzichtelijk. Daarin viel mij wel één ding op en dat is de TNO-locatie nu als verkenningslocatie wordt aangemerkt. Ik kan mij herinneren dat er in andere stukken en dat was omtrent de discussie van Pasgeld-Oost, dat deze locatie ook werd genoemd als mogelijke locatie voor groen. Dat was in de discussies met de wijkbewoners van Pasgeld-Oost. Nu zie ik het als een eventuele toekomstige werklocaties staan. Dus ik vroeg me af in hoeverre het groen daar eventueel nog behouden wordt en in hoeverre we nu dus nadenken om daar een bedrijventerrein, of in ieder geval ruimte voor bedrijven te maken? Dan een tweede vraag: als ik de strategie lees over bijvoorbeeld Vrijenban, het vervoerscentrum Vrijenban, dan worden daar een aantal dingen opgemerkt onder andere dat het nu niet zo modern uitziet als dat we zouden willen. Maar als ik dan ga lezen wat dan onze aanpak is vervolgens, dan zie ik dat bijvoorbeeld werknemers of bedrijven zelf hun gevel aan kunnen passen. Als we dan praten over bijvoorbeeld de inrichting van dat bedrijventerrein, kan dat efficiënter concluderen wij. Maar dan zeggen wij als uitvoering daarvan, gaan wij initiatief gericht meedenken. Dat betekent dus voor beide opmerkingen die wij zien, dat wij zelf geen actie nemen maar dat we eigenlijk dat overlaten aan de ondernemers. Ik had daar graag een iets actievere houding gezien, maar ik vroeg me dus af of ik iets miste en dat de gemeente daadwerkelijk nog wat dan daadwerkelijk gaat doen zelf, in plaats van het over te laten aan de ondernemers. Ik wil even die relatie tussen ondernemers en gemeente wat duidelijker hebben. Dat boven staande wat ik net heb verteld, dat geldt niet alleen voor de locatie op Vrijenban, maar dat geldt ook als ik bijvoorbeeld kijk naar duurzaamheid in de Plaspoelpolder en de Broekpolder trouwens. Daar wordt de opmerking gemaakt dat vanaf 1 januari 2023 er geen kantoorpanden meer mogen zijn met het energielabel C, of althans dat moet hoger dan energielabel C, of energielabel B hebben. Maar ik vroeg me af: hebben wij daar dan ook zicht op hoeveel kantoorpanden we dan nog hebben die lager zijn dan het energielabel C? Moeten wij dat dan handhaven? Is dat de verantwoordelijkheid van ons? Want we zeggen wel dat we de ambitie hebben om zeg maar al die bedrijfspanden dus een goed energielabel te geven. Maar

d 7 maart 2023

vervolgens zie ik geen uitvoering daarvan, dus ik vroeg me af hoe gaan wij dan dat faciliteren? Want het staat wel in een stuk dat we gaan faciliteren, dat we gaan verduurzamen, maar staat dan niet hoe. Dus daar was ik benieuwd naar. Als laatste vraag: er staan ook heel veel wel goeie uitgangspunten in dit stuk, waar we echt wel tevreden mee zijn. Maar ik vroeg me af of er ook nog een financiële consequentie is voor de gemeente zelf? Ik zou daar graag ook nog een toelichting van willen van de wethouder en daarbij laat ik het voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat ik aan die kant verder ga, voor de evenwicht ga ik even aan die kant verder. Ik zag in ieder geval de heer Oelen. Begin ik met de heer Oelen, daarna de heer van Enk en daarna de heer Braam.

De heer Oelen (VVD): Dank voorzitter, dank college voor dit stuk. Het is een uitwerking van de economische visie die we een week of twee geleden hebben vastgesteld. De heer van Dam die stelde wat vragen ten aanzien van de status van dat rapport. Wat erbij zit, of dat nou eigenlijk de integrale visie is. Die vraag die deel ik. Ik deel overigens ook de vraag ten aanzien van de TNO-locatie. Wat ik meer in algemene zin nog wilde opmerken is dat wij rondom die economische visie een discussie hebben gehad over de vraag en wanneer zijn we nou eigenlijk tevreden met het realiseren van doelstelling in 2030? Ik herinner mij vaag dat er toen een afspraak is gemaakt dat ze bij de uitwerkingen van stukken uit die economische visie, dat ze daar ook een slag in zouden gaan maken. Nu snap ik dat bij dit stuk, omdat dat waarschijnlijk toen al op de plank lag, misschien op dat moment een beetje ingewikkeld was. Maar ik zou het toch wel plezierig vinden als we misschien een addendum ten behoeve van de raad wordt opgesteld, waarbij er wordt aangegeven in hoeverre dit leidt tot het realiseren van die doelstellingen uit de economische visie uit 2020-2030. Dat is mijn enige vraag voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter. Mijn vraag is meer naar het instrument. Net als de vorige keer toen het om economische visie ging, naar analyse. Toen heb ik gevraagd: gaan daar ook concrete acties uit voortvloeien? Daar heeft de wethouder toen een betoog overgehouden. Wij hebben ingestemd. Nu ligt er wederom een lijvig stuk met mooie analyses. Mij bekruipt toch weer de vraag wat gebeurt er als we dit niet vaststellen als raad? Wat gaat er dan mis? Of doen we dit niet eigenlijk al? Met andere woorden nut en noodzaak om hier veel tijd en energie in te steken in plaats van de dingen doen met elkaar. Dat is in dit geval dus het werven van bedrijven en het doorgaan met de stadsontwikkeling waar we mee bezig zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel voorzitter. Ik heb het stuk met heel veel aandacht gelezen. Alleen wat me heel erg verbaasd is dat het werk hierzo in dit geval, alleen maar gekoppeld wordt aan de ik noem het maar even de hardware bedrijven locaties. Dus waar kantoren staan en vervuilende bedrijven en sommige groothandels. Dan heb je het verder wel gehad. Maar er wordt in het geheel niet gesproken over nog een aantal andere bedrijvenlocaties. Denk onder andere gewoon heel simpel aan de detailhandel in de Bogaard, de kleine winkelcentra die we zo links en rechts hebben. Verspreid de horeca in Rijswijk alsof die bedrijvigheid niet bestaat. Dus dat verrast ons dat daar vrijwel geen aandacht aan wordt besteed, behalve als er wordt gesproken over staan we dit toe in bijvoorbeeld een Plaspoelpolder ja of de nee. Dus ja, hoe serieus moet ik dit stuk dan zien? Moet ik dit dan feitelijk eigenlijk alleen maar zien als een beeld wat er wordt gekozen voor de gebieden die nadrukkelijk vallen onder de belangenvereniging bedrijven Rijswijk? Want dat

d 7 maart 2023

gevoel krijg ik heel sterk. Dat zijn vooral natuurlijk de Plaspoelpolder, Broekpolder en dat soort bedrijventerreinen laten we het daar dan maar sec over hebben. Maar alle andere gebieden zou ik toch van de wethouder willen hebben van: komt daar dan nog een aanvullende visie op? Erg nieuwsgierig hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Tot slot, in de vorige vergadering als het ging om de visie nadrukkelijk ook gericht op de handjes. Ook als je dit stuk weer leest, dan denk ik weer van ja het heeft een vrij hoog niveau. Begrijp best wel dat we in Rijswijk graag allemaal mensen willen hebben die HBO en TU technische universiteit of universitair gestudeerd hebben, dat snap ik. Maar er zijn zo vreselijk veel banen ook op andere niveau die zo belangrijk zijn. In dit stuk proef ik dat niet. Dus dat is best wel jammer. Verder ieder geval 80% van de stukken is in ieder voor goed leesbaar, dus ook een compliment in dit geval in de richting van het ambtelijk apparaat die dit een stuk heeft opgesteld. Het leest in ieder geval weg als een fijne bedrijvenroman.

De voorzitter: Goeie mooie wetliteratuur. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel voorzitter. We zijn benieuwd naar hoe het met de financiële kans zit van dit verhaal met de investeringen. Specifiek bijvoorbeeld met de aanvragen die zijn goedgekeurd vanuit het Groeifonds op dit gebied. Of daar aansluiting mee wordt gezocht. Ik weet toevallig dat Zuid-Holland bezig is met een intentieverklaring, waar dus ook miljoenen in omgaan aan subsidies en ook Groeifondsinvesterings om gebieden zoals deze, als de Plaspoelpolder en dergelijke te verduurzamen en er werklocaties van de toekomst van te maken. Dank wel.

De voorzitter: Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We hebben ook het stuk met veel interesse gelezen en een aantal dingen zijn al genoemd dus ik zal het korter houden dan dat ik gepland had. Onze vragen over het TNO als verkennend gebied sluiten we ons volledig aan bij Wij. Wij willen het ook hebben over de kantoren met een label C of slechter. Gelukkig heeft ChristenUnie hier al oktober afgelopen jaar artikel 44 vragen over gesteld. Die hebben het ook bijvoorbeeld over de manier van handhaven, maar ik wil daar graag een nieuwe stand van zaken op. Dus hoeveel kantoren zijn het nu nog die label C of slechter hebben? Lukt het de omgevingsdienst Haaglanden te handhaven? Zij hebben de taak dat te handhaven. Mocht dat nog niet zo voortvarend lopen, waarom niet en wat is er nodig om dat wel te laten lukken en op welke termijn? Als dat wel gewoon lukt wat is het resultaat daarvan? Worden er dwangsommen opgelegd? Want we hebben de wet niet voor niets. We willen verbeterde werklocaties zien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de eerste termijn vanuit de raad. Geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Van Damme: Dank u voorzitter en dank aan de forumleden voor de aandachtig lezen van de stukken. Ik zie hier en daar wat twijfels over wat dit stuk nou precies behelst. Ik kan daar toch wel wat over zeggen. We hebben echt een analyse gemaakt van de werklocatie, die analyse stamt uit 2022. Dus dit stuk moet je dan ook gewoon zo snel mogelijk naar de raad sturen dat doen we nu ook bij deze. Dit stuk biedt een uitstekende mogelijkheid om per werklocatie, dus dat zijn die acht werklocaties. Die propositie te maken, is misschien een beetje een ingewikkeld woord, maar om die subsidies ook aan te gaan vragen dat is dus de bedoeling. Hoe concreet we dat gaan doen, dat heeft u vorige week kunnen zien in het raadsadres wat vanuit het IPP is gekomen. Want daar staat concreet in wat we in dat Middengebied gaan doen. Is 1, veiligheid 2, groen en andere en 3, aantrekkelijkheid van die omgeving. Je kan niet alles tegelijk aanpakken. Dus dat doen we stap voor stap. Er staat ook in op pagina 22 een soort prioritering om het zo maar te zeggen. Per bedrijventerrein. Dus in die zin is die analyse daarvan heel belangrijk en die analyse is niet zo dat dat meteen beleid wordt. Nee

d 7 maart 2023

die analyse is kans en aangrijpingspunten om die fondsen te verwerven, omdat wij dat als gemeente wel deels willen meefinancieren, maar we doen dat natuurlijk graag samen met de subsidies die vanuit de provincie komen. Maar ook vanuit het Rijk is EZK ook heel actief. Die hebben ook onlangs nog zo'n brief gestuurd. Dan moeten we natuurlijk ook kijken wat voor middelen we daarvoor beschikbaar stellen als gemeente. Maar ik ben wel zuinig met het vooraf al heel erg beschikbaar stellen van middelen. Want ik heb ook nog een andere rol en ik moet daar erg goed op letten. Zeker in deze tijden waarin alle prijzen ook omhooggaan. Dan ga ik nog even naar ... Dus dat was ook wat meneer van Dam vroeg: als je dit nou aanvaardt, is dat dan meteen beleid? Nee het zijn kansen en die kansen ontwikkel je dus samen met die partners in die gebieden. We hebben ook bij de totstandkoming van die analyse per bedrijventerrein alle bedrijven benaderd, van waar zit de kans wat zijn de mogelijkheden, wat zijn de sterke punten? Nou en daarmee gaan we verder aan de slag. Eén voor één, want op Vrijenban gaan we met een visie aan de slag. Dat geldt ook voor de TNO-locatie. In de TNO-locatie wat er nu in staat is precies hetzelfde als staat omschreven in het coalitieakkoord. Daar gaan we dus mee aan de gang om daar een visie op te ontwikkelen. Dat kan en het staat nu in deze strategie werklocaties omdat het nu tenslotte nog gewoon een werklocatie is en volgens mij ook nog steeds eigendom van TNO. Dus dat in een antwoord daarop. De energielabels, natuurlijk een interessant punt. Energielabel C geldt voor kantoren of gemengde kantoren is het geloof ik. ChristenUnie heeft er al eerder naar gevraagd, is ook beantwoord. We hebben de ODH die dat in opdracht van de gemeente doet gevraagd om daar een handhavingsarrangement voor op te stellen. Zij zullen natuurlijk te werk gaan op basis van signalen. Op basis van eventueel waarschuwingen. Goed ze maken daar dus een handhavingsarrangement voor. Op dit moment hebben we in 190 van die kantoorpanden die nog niet voldoen aan energielabel C. Maar dat zijn ook een aantal kantoorpanden waarvan ... die eigenlijk ook in een transformatiefase zitten. Dus het valt niet goed geheel te zeggen van waarop je nu wanneer precies gaat handhaven. Maar ik kan mevrouw Schwencke van GroenLinks wel toezeggen dat ik mijn collega van duurzaamheid de heer Wit ga vragen of die even een stand van zaken kan leveren met betrekking tot de handhaving van de ODH, de Omgevingsdienst Haaglanden. Ik begrijp ook wel de heer Braam over dat die hele grote delen mist. Klopt, want het gaat echt alleen over de werklocaties. Het volgt nu allemaal wat snel op elkaar. Economische visie, strategie, een analyse van de werklocaties en vervolgens komt er nog de Retail- en horecabeleid. Die is nu in concept, dat wordt volop afgestemd met inspraak. Het staat op samenrijswijk.nl. Dat is ook in eerdere brieven wel aangekondigd. Dus dat volgt snel. Ik ben in ieder geval ook voornemens om met betrekking tot dit concept, of met het Horeca en Retailbeleid, ook nog een informatiesessie met de raad te gaan doen. Want dat is natuurlijk wel iets wat heel erg leeft wat ook de gebieden raakt zoals Oud Rijswijk. Het gebied de Bogaard overigens niet, want daar hebben we natuurlijk een apart ontwikkelkader voor, waar mijn collega Van der Laar ontzettend goed hard mee aan de slag is. Dus dat komt ook nog. De handjes, ik begrijp zeker en er is zeker ook ruimte op die werklocaties als je die kansen ook gaat benutten, om daar allerlei soorten bedrijvigheid te gaan creëren. Je ziet dan wel dat de Hoornwijk is natuurlijk een beetje een kantorenlocatie. De Vrijenban is wat meer vervoerscentrum. Je ziet wel wat differentiatie daarin. Maar alle bedrijven zijn natuurlijk gewoon welkom en die handjes bedrijven die zitten er gewoon nu al. Die willen we ook niet weggagen. Die willen behouden en versterken. We willen die bedrijventerreinen dus op termijn ook revitaliseren. Moet ik even kijken, de financiële consequenties heb ik gehad van D66, mevrouw Schwencke C-label. Ja ik noem het even op maar ... volgens mij heb ik de meeste vragen wel gehad. Ik zou in de richting van het CDA toch willen zeggen: of je het vaststelt of niet, ik vind het wel belangrijk om ook die steun te hebben vanuit de raad als wij die subsidies gaan aanvragen bij de provincie en bij het Rijk, misschien wel Europees. Dat ik gewoon de raad hierachter heb staan. Dat is ook een krachtig signaal van dat we ook echt willen met de verduurzaming en de doorontwikkeling en de revitalisering van die werklocatie en het behoud ook daarvan. Dan vraagt de heer Oelen is het van de VVD, of er een addendum kon komen voor de concretisering? Ik had toch in tussentijd eigenlijk zo'n stuk hoe dat dan gaat. Tussen forum en

d 7 maart 2023

raad. Met de economische visie kwam dit stuk ter besluitvorming voor. Dus concretisering is ook echt wel geprobeerd te maken ook al. Dus u vindt hem nog niet ver genoeg gaan. Maar ik kan geen concretiseringslag maken: per bedrijventerrein gaan we dit en dit en dit doen. Want dat moet ik ook met die partijen, die daar actief zijn, gaan verder uit ontwikkelen. Voor wat betreft het IBP dus, daar ligt echt een concreet voorstel wat vorige week naar u toe is gezonden, wat voor Zienswijze naar u is toegezonden en dat komt binnenkort ook terug in uw raad. Tot zover denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, dan begin ik maar gewoon waar we daarnet ook begonnen zijn bij de heer van Dam.

De heer Van Dam (Wij.Rijswijk): Dank. Ik hoor de wethouder zeggen ... in ieder geval bedankt trouwens voor de beantwoording. Ik hoor u zeggen: dit stuk is eigenlijk voor subsidies te werven van dan wel Nederland als Europa. Dat is in ieder geval goed om te horen dat we daar gebruik van gaan maken. Mijn vraag is eerder gericht op dat het ook daadwerkelijk iets zegt over Rijswijk en over onze visie op de bedrijventerreinen. Dan is mijn vervolgvraag: goed dat we dan die subsidies gaan aanvragen maar gaan we hier als Rijswijk zelf ook in investeren? We noemen wel een aantal doelen in dit stuk. We noemen dat we bedrijven moeten binnenhalen, dat de terreinen er beter uit moeten zien. Dat zijn natuurlijk ook verantwoordelijkheden die liggen bij de gemeente. Ik snap dat er veel subsidie voor geworven kan worden, maar dat ik gok ook dat dat een enige bijdrage vanuit ons vergt. Dus gaan we dat nog doen? Wanneer kunnen we die kosten verwachten? Het TNO-stuk daar zegt u over dat gaan we nog bekijken en het is nu nog een bedrijventerrein dus het wordt hierin opgenomen. Dit is wel een stuk dat gaat over de toekomst van Rijswijk en de toekomst van die bedrijventerreinen. Dus volgens mij is het inderdaad niet heel apart om dan te vragen: maar als het in een stuk staat over de toekomstige bedrijventerreinen, waarom staat het TNO-terrein dan hier al in genoemd? Dat vergt natuurlijk wel, of dat zorgt voor een verwachting. Vandaar mijn vraag in de eerste termijn. Dan is mijn vraag nog onbeantwoord gebleven over hoe wij ... ik noemde het voorbeeld van de Vrijenban waarin een aantal doelstellingen wordt genomen en eigenlijk alleen wordt gezegd: het hangt af of de bedrijven hier zelf in gaan investeren. Gaan wij dan daadwerkelijk ook in die visie zelf nog wat aan die terreinen doen? Of blijft het bij het stimuleren van bedrijven om zelf te investeren in hun panden? Daarbij laat ik het voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen.

De heer Oelen (VVD): Dank u wel voorzitter, dank wethouder voor de beantwoording. Mijn vraag was niet zozeer gericht op een verdere concretisering van dit stuk. Maar mijn vraag was erop gericht in hoeverre draagt dit stuk bij aan het realiseren van de beoogde resultaten in 2030? Bijvoorbeeld en dan zie ik staan: sterke kerngebieden, dat is een van die beoogde staten in 2030 uit uw eigen economisch visie. Er wordt voldoende vestiging en uitbreidingsruimte geboden om te kunnen ondernemen et cetera. Binnen een levendige omgeving en waar nodig zonder belemmering van andere functies. Dan lees ik hier allerlei zaken in dit verhaal over hoe daar per gebied aandacht aan wordt gegeven per gebied kan het gemengd zijn of kan het niet gemengd zijn. Maar wanneer vinden we nou iets voldoende? Als ik nou dit stuk hier heb liggen en we zeggen we realiseren dit volgens deze lijnen. Uiteraard moet u daar met de ondernemers ter plekke over praten. Maar stel dat we dit nou realiseren, kunnen we dan zeggen: we vinken hem aan ja hoor nu hebben we voldoende. Wat voldoende kennelijk dan is. Dat is dan voldoende aan vestigings- en uitbreidingsruimte geboden. Dat is eigenlijk waar ik twee weken geleden om vroeg, naar die kwantificering en waar ik nu ook om vraag en niet een verdere kwantificering van het verhaal wat nu voorligt.

d 7 maart 2023

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter. De wethouder gaf aan dat er een heel concreet doel is met dit stuk en dat is om subsidies te gaan aanvragen voor de ontwikkeling. Ik zou zeggen waarom staat dat dan niet duidelijker in het raadsvoorstel? Ik moet onder een kopje financiën lezen dat alles plaatsvindt binnen de beschikbare budgetten van programma economie. En dan is er nog een zin we sluiten op thema's zoveel mogelijk aan bij et cetera en verkennen verdere kansrijke aanspraak op subsidies. Maar kijk ik dus weer naar het slot van de nota en naar het vervolg, dan slaat mij dus de schrik om het hart als er staat dat verdere uitwerking concrete uitvoering vinden plaats via de lijn van uitvoeringsagenda's, onderliggende en of verdiepende strategieën. Zoals de uitvoering programmareeks Rijswijk Schakelt Over en de mobiliteitsvisie met acties die meer gedetailleerd et cetera. Dan komen daar in de reguliere cyclus van jaarrekeningen et cetera weer op terug. Dus het lijkt toch net alsof we weer plannen aan het maken zijn die gevolgd worden door uitwerkingsplannen, agenda's, strategieën et cetera. Dat is waarom ik vroeg wat gebeurt dan als we niet vaststellen? Als de wethouder zegt: dit is concreet bedoeld om een aantal mooie grote subsidies binnen te halen voor onze Plaspolder, prima. Maar dan zou ik graag wat concreter willen weten welke subsidies wij dan voor gaan. Op welke termijn die beschikbaar komen en wat we daarmee beogen concreet aan acties te doen in de Plaspolder. Want dan maakt het voor mij wat concreter. Ik snap dat je soms een kleine vis nodig hebt om grote vis te vangen. Maar ik zie tot nu toe alleen maar waarschijnlijk heel dure analyses, van volgens mij een extern bureau wat hierop staat, wat de heer Braam leest als een roman en ik denk ook aan de kosten van dit soort analyses. Dus vandaar ook steeds toch mijn vraag iedere keer weer: wat doen we ermee, wat hebben we eraan?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam.

De heer Braam (beter voor Rijswijk): Voorzitter dank u wel. Allereerst het is dan de Stec Groep die het hele stuk geschreven heeft, maar feitelijk is het verlengstuk natuurlijk van de gemeente waar je over praat. Want de gemeente heeft blijkbaar ieder geval niet de juiste ambtenaren in huis die dit stuk kunnen produceren. Maar goed zijn allemaal mensen die gewerkt hebben bij diverse gemeentes, gemeente Assen, de gemeente Nijmegen en ook nog bij de provincie Noord-Brabant. Dus in die zin ervaren mensen gelukkig. Die dus blijkbaar wel de gewone algemene beschaafde Nederlandse taal machtig zijn. Dus dat is wel fijn. Ik ben tevreden met de beantwoording van de wethouder en we zien uiteraard alle andere gedetailleerde stukken over andere werkgebieden graag tegemoet.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken mevrouw Van der Weij? Geen behoefte. Mevrouw Schenke? Geen behoefte. De wethouder.

De heer Van Damme: Dank voorzitter, ook dank voor de forumleden voor de vragen. Het CDA voorziet allerlei uitwerkingsplannen. Ja de plannenmakerij is ook gewoon nodig om die investeringen los te krijgen. Dus als we kijken naar het investeringsvoorstel wat ervoor ligt voor de Plaspolder wat vorige week naar u is toegezonden. Dan is dat ook een lijvig stuk, maar wel een stuk waar concreet geld wordt gealloceerd om ook daadwerkelijk die revitalisering, ik vind het een beetje een ingewikkeld woord, moet gaan doen. Wanneer is het dan concreet genoeg? Ook in antwoord dan vraag van Oelen. Dat valt vooraf nou eenmaal niet te zeggen. Eén ding weet je zeker: als je niet investeert in je werklocaties, dan gaat het achteruit, sowieso. Dus je moet wat doen. Je moet actief zijn, ook als gemeente, moet je ook geld in investeren. Dat geld gaan we ook beschikbaar stellen, zeg ik tegen de heer van Dam. Maar dat moet het wel proportioneel zijn ten opzichte van een subsidie die we binnen hengelen. De investeringen die we zelf doen en de ondernemers die daar ook een

d 7 maart 2023

bijdrage aan leveren. Dus wat we ook bijvoorbeeld met die investeringsagenda IPP doen, in het Middengebied specifiek dan om dan het voorbeeld nog te noemen, is dat je echt het vliegwiel op gang wil krijgen om werkelijk dingen te gaan doen. Dus we gaan niet alleen maar plannen lopen maken. Om als antwoord ... antwoord van meneer van Enk is het hè? Ja ik zat net nog Forum Samenleving, maar ik heb daar niet veel kunnen zeggen dus ik haal de namen misschien wel door elkaar. Maar maakt niet uit. Wat ook nog van belang is, om toch even te zeggen qua investeringen hoe we daarmee omgaan, ook in het Kessler Park bijvoorbeeld, is dat ik binnenkort de MRDH-commissie Economisch Vestigingsklimaat heb uitgenodigd in Rijswijk om daar te komen vergaderen om weg te gaan uit het kantoor in Rotterdam. Maar gewoon hier te komen om te om te zien wat er mogelijk is. Om dan samen met de wethouders te gaan vergaderen weliswaar, maar ook te laten zien dat er mogelijkheden liggen. Hoe je transitie in de praktijk kan ervaren. Tegelijkertijd om wel heel concreet aan te geven welke subsidies worden het dan? Vanuit die regionale bijdrage, ik heb begrepen dat de Rekenkamer Rotterdam is daar nogal kritisch op, maar toch gaan we daar een aanvraag om doen om ook dat een stuk verder te krijgen. Dus dat nog als voorbeeld over hoe je daar dan een slag in kan maken en waarom het nodig is dat we dit stuk aanvaarden. Niet alleen als subsidie-instrument, maar ook duidelijkheid voor onze ondernemers om te laten zien welke kansen er liggen en wat we kunnen gaan realiseren. Het stimuleren van die panden, wat daarmee kan gebeuren, daar doen we natuurlijk al wat aan in de richting van de heer van Dam. Want die ondernemers en eigenaren kunnen gebruikmaken van lokale regelingen. Over regelingen die beschikbaar zijn bij het Rijk, maar wij bieden zelf de duurzaamheidsaanpak aan die ontwikkeld is met de BBR en met de Rabobank. Het zijn kleinschalige initiatieven. Maar het doet wel wat en biedt mogelijkheden. Slimme prullenbakken van de BBR wil ik ook nog wel graag noemen daarin. Dat is eigenlijk het antwoord in tweede termijn wat ik nog kan geven voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Is er naar aanleiding van de beantwoording van de wethouder behoefte om dit als bespreekstuk voor te leggen of mag het als akkoordstuk naar de raad? De heer van Enk.

De heer Van Enk: Hoeft voor mij geen bespreekstuk te zijn, maar ik wil wel de ruimte om eventueel tegen te stemmen.

De voorzitter: Die heeft u als vanzelfsprekend altijd. Ja? Mag het dan in principe als akkoordstuk naar de raad toe? Ja? Oké. Dan doen we dat zo.

17. Vragenuur

De voorzitter: Dan zijn wij alweer aangekomen bij het vragenuur. Agendapunt 17.

17a. Vragen CDA

De voorzitter: Dan zou ik als eerste het woord willen geven aan de heer van Enk. Vragen van CDA inzake bouwplan Hofstede en renovatie van Landhuis De Voorde.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel. Ik zal het in één keer doen. De Voorde dat is duidelijk, daar wachten we natuurlijk op de ontwikkelingen. Wij waren benieuwd of er intussen weer wat te melden valt na lange tijd. Wat betreft Hofstede, dat is wat curieus want dat duurt intussen alweer een half jaar volgens mij. Ik kan me nog herinneren dat we in deze raad nog even twijfels hadden of we dat bestemmingsplan nou wel of niet moesten vaststellen als die ontsluiting nog niet geregeld was. We hoorden van het college van de wethouder: dat is toch echt heel hard nodig om dat wel vast te stellen, want de ontwikkelaar wil meteen aan de slag. Maar volgens onze waarneming ligt het gewoon allemaal stil en gebeurt er wat we voorspeld hadden. Als de

d 7 maart 2023

ontsluiting daar niet de goede keuze is gemaakt, dan schieten we niet op. Dus ik heb begrepen uit publicaties dat er intussen varianten zijn besproken en ter inzage gelegd en dat binnenkort sluit. Misschien kan de wethouder ons uitleggen welke kant het nu opgaat met ontsluiting. Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u meteen ook over De Voorde verder vragen of?

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Excuus. Vragen zijn ingediend door onze fractie, voorzitter. Ik zal me beperken tot de vraag: wat verwacht u zaterdag?

De voorzitter: Ik denk dat we eerst even de vraag van de heer van Enk laten beantwoorden door de wethouder. Dan bent u daarna aan de beurt. De wethouder.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik zal De Voorde toch even meenemen omdat we nu bezig zijn met het schrijven van een raadsinformatiebrief over de twee onderwerpen. Want die had ik beloofd om die samen in één brief ... nee dat zeg ik trouwens verkeerd. De Voorde zou samen met Hofrust aan uw raad worden geïnformeerd over hoe het staat met de verkoop van die twee objecten. Die raadsinformatiebrief die komt eraan. We wilden even wachten totdat ... we hebben een externe partij ingeschakeld, die ons kan helpen met het verkopen van dit soort toch relatief bijzondere objecten. De Voorde kunnen we toch gewoon ronduit een moeilijk object noemen, gezien het feit dat er partijen in dit geval het Zuid Hollands landschap, echt heel erg graag daar naartoe wilden met kantoor. Maar gewoon op alle mogelijke manieren het niet financieel voor mekaar kreeg omdat te restaureren. In de oude luister te herstellen binnen de kaders die we daarvoor gegeven hebben. Dus die partij die heeft ons daarover geadviseerd en daar zal ik u over informeren. Maar die verkoop, we zijn dus helemaal op aan het richten dat zowel Hofrust als De Voorde wel nog in de verkoop gaat. Ten aanzien van Hofstede lijkt het stil te staan, maar is het niet. Wat is de stand van zaken? Ter plekke best wel een grote puinzooi mag ik wel zeggen. Ik was er vorige week gaan hardlopen en die hele tennisbaan is ... het is feitelijk nu een bouwplaats. Er staan op bepaalde punten wel nog hekken omheen omdat het daar écht gevaarlijk is. Maar zoals het er nu uitziet is natuurlijk niet de parel die het ooit weer zou kunnen worden. Maar zo'n ontwikkelaar, daarom is het zo belangrijk dat wel dat bestemmingsplan door de raad is gekomen. Die moet heel veel investeringen doen en die wil voort met de verkoop en de verdere ontwikkeling, detaillering et cetera en de bouwplanning van zo'n plan. Die doet dat pas op het moment dat er zekerheid is gekomen van een raad die zegt: dat gaan we doen. Diezelfde zekerheid zal ook van u worden gevraagd op het moment dat we het over andere bestemmingsplannen hebben. Die er voor de zomer en na de zomer aankomen, ten aanzien van bijvoorbeeld het Havenkwartier. Het staat dus niet stil. Er wordt dus heel erg hard gewerkt aan de achterkant. Maar ook inwoners, Rijswijkers, kunnen daar veel van merken. Want er heeft inmiddels een pre-sale plaatsgevonden zoals dat heet en interesse gepeild. Er zijn allemaal al mensen met een voorkeursrecht op de eerste verkoop. De verkoop begint in april naar verwachting en dan kunnen die mensen die zich hebben ingeschreven in de pre-sale, de voorkeur is al geweest. Die hebben dan eerste voorkeur van koop. De verwachting is dat de bouw dan daadwerkelijk na de zomer begint. Ten aanzien van de ontsluiting van het punt heeft Movares is de puntjes op de i aan het zetten van het rapport wat ze daarover hebben geschreven. In de participatie, of we hebben uitgevraagd aan de verschillende partijen van wat vindt u dat nog mee moet worden genomen in de analyse van de verschillende varianten zoals die ook bijvoorbeeld door de bewoners zijn aangegeven? Vervolgens is die analyse geweest en mij werd de vraag gesteld, dus dat was een bestuurlijke keuze. Wat wilt u? Wilt u eerst de bewoners informeren of wilt u eerst de raad informeren? Gezien de betrokkenheid van de inwoners en de impact die het voor hen heeft, heb ik ervoor gekozen om eerst inwoners daarover te informeren. Voordat ik daar een raadsinformatiebrief over stuur, omdat onze procedures ook wat langer duren. Dat doen we onder andere middels een bewonersavond en die staat, dat is nog geloof ik niet

d 7 maart 2023

gecommuniceerd. Maar bij ons met potlood in de planning op 28 of 29 maart. Dus dan moet die bewonersavond gaan plaatsvinden. Maar we zullen heel spoedig definitief zeggen welke avond dat gaat worden. Dat is hoe het ervoor staat. Voorzitter.

De heer Van Enk (CDA): Eén aanvullende vraag. Kunt u iets zeggen over het overleg met de gemeente Den Haag over die ene variant?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van de Laar: Dat heeft plaatsgevonden voorzitter. Dat is flauw maar ik wilde eigenlijk niet vooruitlopen omdat ik wil niet extra ... ik wil op geen enkele wijze eigenlijk dit proces verstoren omdat het voor sommigen en dat hebben we ook hier in de raad zelf gezien, het als zo precair ervaren. Dus dan wil ik op geen enkele wijze vooruitlopen op enige zaken die Movares concludeerde in dat rapport. Voorzitter

De voorzitter: Het komt in ieder geval sowieso nog in de raad terug. Dank u wel.

17b. Vragen Beter voor Rijswijk

De voorzitter: De heer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u voorzitter. Zaterdag 11 maart aanstaande loopt naar verwachting de regio vast. Op de Utrechtse baan gaan tegen het verbod van de burgemeester van Den Haag, de actiegroep Extinction Rebellion is voornemens voor de zoveelste maal de Utrechtse baan te gaan blokkeren, terwijl Farmers Defence Force hun demonstratie hebben verplaatst naar het Haagse Zuiderpark. Mede vanwege de werkzaamheden aan de Hoornbrug, zal vrijwel alle protesterende boerenverkeer de route volgen via Rijswijk. Vraag aan de wethouder: wat verwacht u zaterdag? Wat kunt u doen om de eventuele verkeershinder te beperken en de Rijswijkers te informeren? Kunt u vanaf morgen alle beschikbare matrixborden plaatsen met waarschuwende teksten? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

De heer Van de Laar: Voorzitter, het is meer iets voor de burgemeester en die zit nu nog in het Forum Samenleving. Dus ik zal u verzoeken of de beantwoording ook schriftelijk kan? Ik denk wel er is ontzettend veel aandacht voor wat er zaterdag gaat gebeuren en ik heb werkelijk geen idee wat er zaterdag gaat gebeuren. Ik zag vanmiddag dat de burgemeester van Zanen heeft besloten dat er slechts twee tractors mogen. Vanuit dat perspectief zou te overzien moeten zijn, maar de burgemeester komt daar zo spoedig mogelijk bij u op terug. Voorzitter.

De voorzitter: Dat zal niet een zes weken termijn zijn vermoed ik.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Ik hoop dat het zeer spoedig gaat gebeuren dan.

De voorzitter: Voor 11 maart. Dank u wel.

17c. Vragen Rijswijks Belang

De voorzitter: Dan zijn er nog vragen van Rijswijks Belang binnengekomen over de afhandeling van een tweetal raadsadressen die hebben we bij de lijst van ingekomen stukken behandeld. Dus van het eerste stuk

d 7 maart 2023

23 005. Daarvan volgt het afschrift naar de raad. Van het tweede stuk is door het CDA en met steun van anderen ook geagendeerd voor het volgend Forum. Ik hoop dat daarmee de vragen van Rijswijks Belang voldoende zijn beantwoord. Mevrouw Niesen.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel voorzitter. Nee, want dit is nu de tweede keer dat ik dit moet aanhalen. Ik ben benieuwd welke wethouder volgende maand aan de beurt is. Want waar is dan het afschrift aan de raad?

De voorzitter: Dat hebben we net bij de lijst van ingekomen stukken behandeld dat het afschrift nog volgt want de beantwoording heeft nog niet plaatsgevonden.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Maar waarom staat daar dan een A achter?

De voorzitter: Omdat dan bij de vaststelling van de lijst van ingekomen stukken u ermee akkoord gaat dat de beantwoording door het college wordt gedaan, met afschriften aan de raad.

Mevrouw de Haan-Niesen (Rijswijks Belang): Ah zo oké, dan hebben wij dat verkeerd begrepen. Dank u wel.

De voorzitter: Het afschrift volgt zeker. Dan is het nou iets over half elf en ik vind dat echt een enorme prestatie van u allen. Dank voor de gerichte en bondige bijdrage vanavond. Ik denk dat we desondanks gewoon een goed debat hebben gehad over de raadsvoorstellen die voorlagen. Dank daarvoor en ik wens u verder een hele fijne avond.